

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Zittingsdocument

A7-0299/2013

24.9.2013

VERSLAG

over de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften in 2012
(2013/2013(INI))

Commissie verzoekschriften

Rapporteur: Edward McMillan-Scott

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	15
STATISTISCHE BIJLAGE	31
UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE	40

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften in 2012 (2013/2013(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over de beraadslagingen van de Commissie verzoekschriften,
  - gezien de artikelen 10 en 11 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),
  - gezien de artikelen 24, 227, 228, 258 en 260 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
  - gezien de artikelen 48 en 202, lid 8, van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie verzoekschriften (A7-0299/2013),
- A. overwegende dat, volgens protocol 30 bij het Verdrag, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie al juridisch bindend is geworden met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon¹; overwegende dat het Handvest ingevolge artikel 51 enkel van toepassing is op de instellingen, organen en instanties van de Unie en op de lidstaten wanneer ze het EU-recht toepassen; overwegende dat dit Verdrag tevens de rechtsgrond vaststelt voor de toetreding van de EU tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en voor de verwezenlijking van het Europees burgerinitiatief;
- B. overwegende dat de Commissie verzoekschriften de plicht heeft om haar rol voortdurend te evalueren en waar mogelijk te verbeteren, in het bijzonder ten aanzien van de ontwikkeling van democratische beginselen, zoals de grotere deelname van burgers in het besluitvormingsproces van de EU en de bevordering van transparantie en verantwoordingsplicht; overwegende dat de Commissie verzoekschriften in haar dagelijkse activiteiten nauw samenwerkt met de lidstaten, de Commissie, de Europese Ombudsman en andere organen om te zorgen voor naleving van de EU-wetgeving, zowel naar de letter als naar de geest;
- C. overwegende dat in 2012 de Commissie verzoekschriften 1 986 verzoekschriften in het algemeen register heeft ingeschreven, waarvan het merendeel betrekking had op de grondrechten, het milieu, de interne markt en de economische en financiële crisis; overwegende dat 1 406 verzoekschriften ontvankelijk werden verklaard waarvan 853 werden doorgestuurd naar de Commissie voor nader onderzoek op grond van de artikelen 258 en 260 van het Verdrag, terwijl 580 verzoekschriften niet-ontvankelijk werden verklaard; overwegende dat de onderwerpen van ten minste vijf in 2012 ingediende verzoekschriften aan het Europees Hof van Justitie zijn voorgelegd op grond van de artikelen 258 en 260 van het Verdrag; overwegende dat krachtens het oordeel van het Europees Hof van Justitie van 14 september 2011 in Zaak T-308/07 verduidelijkt werd

---

¹ PB C 306 van 17.12.2007.

dat ook procedurele besluiten van het Parlement inzake verzoekschriften rechterlijk getoetst moeten worden; overwegende dat volgens de statistische analyse in dit verslag het hoogste aantal verzoekschriften betrekking had op de EU als geheel (27,3 %), gevolgd door Spaanse (15,0 %), Duitse (12,5 %) en Italiaanse (8,6%) zaken;

- D. overwegende dat op het gebied van de grondrechten de commissie in 2012 veel aandacht heeft geschonken aan de rechten van personen met een handicap, de rechten van het kind, consumentenrechten, eigendomsrechten, het recht op vrij verkeer zonder discriminatie op welke grond dan ook, de bescherming van de vrijheid van meningsuiting en de persoonlijke levenssfeer, het recht op toegang tot documenten en informatie, en het recht om een politieke partij of een vakbond op te richten of daar lid van te zijn; overwegende dat de economische crisis geleid heeft tot een groot aantal verzoekschriften over sociale problemen, zoals huisvesting, werkgelegenheid en wanpraktijken in de bankensector ten aanzien van spaarders;
- E. overwegende dat uit de door burgers ingediende verzoekschriften blijkt dat burgers nog altijd worden gediscrimineerd wegens een handicap, het feit dat zij tot een minderheid of bepaalde etnische groep behoren, sekse, leeftijd of seksuele geaardheid;
- F. overwegende dat EU-initiatieven ter bestrijding van discriminatie, zoals het EU-kader uit 2011 voor de nationale strategieën voor de integratie van de Roma, meteen moeten worden omgezet in nationale strategieën en aan regelmatige herziening en voortdurend toezicht moeten worden onderworpen in het licht van de economische en sociale ontwikkelingen;
- G. overwegende dat, op het gebied van milieubescherming, de dreiging die uitgaat van vervuiling en wanpraktijken ten aanzien van het milieu niet kan worden overdreven, vanwege de hieruit voortvloeiende risico's voor de biodiversiteit en ecosystemen, evenals voor de volksgezondheid, met gevolgen op de lange termijn die vaak levensbedreigend zijn; overwegende dat wat biodiversiteit betreft, sommige lidstaten nog niet het volledige minimumaantal Natura 2000-beschermingszones hebben ingesteld of de effectieve bescherming van die zones nog niet volledig hebben verzekerd; overwegende dat terdege rekening moet worden gehouden met de doelstellingen inzake de bestrijding van milieuverontreiniging en de klimaatverandering; overwegende dat de commissie in 2012 veel aandacht heeft besteed aan de tenuitvoerlegging van de wetgeving op het gebied van afval en water, evenals aan de beoordeling van het effect van projecten en activiteiten op het milieu en de volksgezondheid;
- H. overwegende de noodzaak om natuurlijke hulpbronnen in stand te houden teneinde de toekomst van de planeet niet in gevaar te brengen; overwegende dat het voorzorgsbeginsel moet worden toegepast met betrekking tot technologische innovaties als genetisch gemodificeerde gewassen en nanotechnologie;
- I. overwegende dat wat het vraagstuk afvalbeheer betreft, tijdens het inspectiebezoek aan Italië is vastgesteld dat er dringend een duurzame oplossing moet worden gevonden voor de behoeften op het gebied van afvalbeheer in de provincie Rome waarbij de eerbiediging van de gezondheid en waardigheid van burgers wordt gewaarborgd; overwegende dat ondanks het feit dat de noodsituatie in de stad Napels is afgelopen, veel van de uitdagingen waarmee een omvattende aanpak van afvalbeheer gepaard gaat in de regio Campania blijven voortbestaan in verband met de afvalhiërarchie als bedoeld in

Richtlijn 2008/98/EG (de kaderrichtlijn afvalstoffen) en in het arrest van het HvJ-EU van maart 2010;

- J. overwegende dat – hoewel de Commissie de naleving van de EU-wetgeving pas ten volle kan controleren wanneer de nationale autoriteiten een eindbesluit hebben genomen – met name ten aanzien van milieukwesties in een vroeg stadium moet worden nagegaan of alle relevante door de EU-wetgeving voorgeschreven procedures, met inbegrip van het voorzorgsbeginsel, correct door de lokale, regionale en nationale autoriteiten worden uitgevoerd;
- K. overwegende dat de werkzaamheden van de commissie ertoe hebben geleid dat water door het Parlement werd uitgeroepen tot publiek goed; overwegende dat het Europese burgerinitiatief “Recht op water” het eerste burgerinitiatief is dat de drempel van een miljoen handtekeningen van Europese burgers heeft bereikt;
- L. overwegende dat het van belang is verdere onherstelbare schade aan de biodiversiteit te voorkomen, met name in Natura 2000-gebieden; overwegende dat de lidstaten hebben toegezegd de bescherming van de speciale zones die onder de habitatrichtlijn (92/43/EEG) en de vogelrichtlijn (79/409/EEG) vallen, te waarborgen;
- M. overwegende dat het Parlement in zijn resolutie van 13 december 2012 over een nieuwe duurzame en concurrentiële staalindustrie, op basis van een ontvangen verzoekschrift¹, heeft gepleit voor het "de vervuiler betaalt"-principe;
- N. overwegende dat, ondanks het Interinstitutioneel Akkoord tussen het Parlement en de Commissie, het de Commissie klaarblijkelijk aan de wil ontbreekt om snel informatie te verschaffen over haar beraadslagingen en besluiten met betrekking tot inbreukprocedures in verband met verzoekschriften en betreffende de tenuitvoerlegging van milieuwetgeving; overwegende dat dit zeer zorgwekkend is vanwege de mogelijke definitieve schade aan en verwoesting van ecosystemen en de volksgezondheid; overwegende dat de Europese instellingen meer informatie dienen te verstrekken en zich transparanter moeten opstellen in hun betrekkingen met de Europese burgers;
- O. overwegende dat 2013 is uitgeroepen tot Europees Jaar van de burger en het de burgers en inwoners van de EU zijn die, individueel of groepsgewijs, goed geplaatst zijn om de doeltreffendheid van de Europese wetgeving zoals deze wordt toegepast te beoordelen en eventuele mazen in de wetgeving die de juiste uitvoering ervan en de volledige uitoefening van de erin opgenomen rechten verhinderen, te signaleren; overwegende de inhoud van "Een Europese consumentenagenda – Vertrouwen en groei stimuleren"; overwegende dat de praktische terbeschikkingstelling van informatie over de Europese wetgeving aan de burgers daarvoor een essentiële voorwaarde is;
- P. overwegende dat om die reden de Commissie verzoekschriften in 2012 veel tijd en energie heeft besteed aan een discussie over de betekenis van Europees burgerschap, dat weliswaar nauw verband houdt met de vrijheid van verkeer en verblijf binnen de EU, als vastgelegd in deel III VWEU, maar ook talrijke andere rechten omvat en ten goede komt aan burgers die hun geboorteland niet verlaten; overwegende dat uit de verzoekschriften

---

¹ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0510.

blijkt dat de burgers en inwoners van de Unie nog altijd op vele concrete belemmeringen stuiten met name bij de uitoefening van hun grensoverschrijdende rechten, met rechtstreekse gevolgen voor het dagelijkse leven en welzijn van duizenden huishoudens;

- Q. overwegende dat de verzoekschriftenprocedure een aanvulling kan vormen op andere Europese instrumenten waartoe burgers hun toevlucht kunnen nemen, zoals de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de Europese Ombudsman of bij de Commissie; overwegende dat de Commissie verzoekschriften nauw samenwerkt met de Europese Ombudsman, met andere commissies van het Parlement, met uiteenlopende Europese instanties, agentschappen en netwerken en met de lidstaten;
- R. overwegende dat de verzoekschriftprocedure een aanvulling kan en moet blijven vormen op andere verhaalmogelijkheden voor burgers, zoals het indienen van een klacht bij de Commissie of de Europese Ombudsman; overwegende dat met name SOLVIT een belangrijk instrument is voor EU-burgers om snelle oplossingen te vinden voor problemen veroorzaakt door de onjuiste toepassing van de wetgeving betreffende de interne markt door overheden; overwegende dat er in dit verband vooruitgang moet worden geboekt bij de gezamenlijke beslechting van juridische geschillen die door consumenten en verenigingen van consumenten zijn aangespannen; overwegende dat het webportaal "Uw rechten laten gelden" belangrijke informatie bevat voor burgers die een klacht willen indienen betreffende de juiste toepassing van de EU-wetgeving;
- S. overwegende dat het actieterrein en de werkwijzen van het petitierecht voor alle burgers en inwoners van de EU op grond van het Verdrag verschilt van andere rechtsmiddelen die burgers ter beschikking staan, zoals het indienen van klachten bij de Commissie of de Ombudsman;
- T. overwegende dat de deelname van burgers aan het besluitvormingsproces van de Europese Unie moet worden verbeterd teneinde de legitimiteit en verantwoordingsplicht van de EU te versterken;
- U. overwegende dat een nieuw instrument voor een participerende democratie, het Europees burgerinitiatief, op 1 april 2012 in werking is getreden en heeft geleid tot de inschrijving in het register van in totaal zestien initiatieven in de loop van het jaar; overwegende dat verschillende initiatiefnemers van Europese burgerinitiatieven terecht hebben gewezen op de technische belemmeringen bij het verzamelen van handtekeningen; overwegende dat de Commissie verzoekschriften een hoofdrol zal spelen bij de organisatie van de openbare hoorzittingen voor geslaagde initiatieven;
- V. overwegende dat het duidelijk is dat er nog altijd niet voldoende duidelijk gestructureerde en breed verspreide informatie is en dat EU-burgers zich onvoldoende bewust zijn van hun rechten; overwegende dat dit belangrijke belemmeringen zijn voor actief EU-burgerschap; overwegende dat de lidstaten in dit verband hun informatie- en voorlichtingsplichten beter moeten nakomen;
- W. overwegende dat Europese burgers en inwoners de legitieme verwachting mogen koesteren dat er voor de kwesties die zij aankaarten bij de Commissie verzoekschriften zonder onnodige vertraging een oplossing wordt gevonden binnen het juridische kader van de Europese Unie, en in het bijzonder dat de leden van de commissie hun natuurlijke

omgeving, gezondheid, vrij verkeer, waardigheid, grondrechten en fundamentele vrijheden verdedigen; overwegende dat de doeltreffendheid van de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften voortkomt uit een snelle afhandeling en een nauwgezet secretariaat, maar nog wel voor verbetering vatbaar is, met name door de tijd die gemoeid is met de afhandeling van de verzoekschriften te verkorten en de beoordeling van de verzoekschriften te systematiseren; overwegende dat er in het licht van het jaarlijks toenemende aantal verzoekschriften meer vergadertijd en middelen moeten worden besteed aan dit doel; overwegende dat het van belang is dat de behandeling van verzoekschriften ook bij het begin van een nieuwe legislatuur, met alle daarmee samenhangende personele wijzigingen, ononderbroken doorloopt; overwegende dat veel ingediende verzoekschriften betrekking hebben op de slachtoffers van het Franco-bewind en de gestolen kinderen in Spanje;

- X. overwegende dat bepaalde verzoekschriften blijven hangen tussen de Commissie, het Parlement, het Europees Hof van Justitie en nationale overheden zonder dat er een oplossing wordt gevonden, waardoor de indieners in kwestie in onzekerheid blijven zonder uitzicht op afsluiting van de zaak;
- Y. overwegende dat er een aanzienlijke toename is van het aantal verzoekschriften betreffende schending van de in de lidstaten krachtens het Verdrag betreffende de Europese Unie geldende beginselen op het gebied van democratische grondrechten en de rechtsstaat, waarmee wordt aangetoond dat Europese burgers in toenemende mate vertrouwen hebben in de gemeenschappelijke instellingen, als waarborg voor hun grondrechten;
- Z. overwegende dat individuen en plaatselijke gemeenschappen, evenals vrijwilligersorganisaties en ondernemingen, in de positie zijn om de doeltreffendheid van de Europese wetgeving die op hen van toepassing is te beoordelen en om mogelijke lacunes te melden die geanalyseerd moeten worden om een betere, uniformere en beter vergelijkbare tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving in alle lidstaten te verzekeren;

* * *

1. neemt kennis van het feit dat in de in 2012 door burgers en inwoners van de Europese Unie ingediende verzoekschriften de nadruk lag op vermeende schendingen van het EU-recht op het gebied van de grondrechten, het milieu, de interne markt en eigendomsrechten; is van mening dat uit de verzoekschriften blijkt dat er nog altijd vele verstreckende gevallen van onvolledige omzetting of onjuiste toepassing van het EU-recht zijn;
2. merkt op dat veel van de ingediende verzoekschriften nog altijd betrekking hebben op de grondrechten, met name de rechten van personen met een handicap, de rechten van het kind, eigendomsrechten, het recht op vrij verkeer met inbegrip van de meeneembaarheid van het recht op sociale bijstand, zonder daarbij enige vorm van discriminatie te ondervinden op welke grond dan ook, de bescherming van de vrijheid van meningsuiting en de persoonlijke levenssfeer, de vrijheid van vereniging, en het recht op toegang tot documenten en informatie; verzoekt de lidstaten deze rechten zoals gedefinieerd in het Verdrag correct om te zetten en te eerbiedigen en verzoekt de Commissie de noodzakelijke maatregelen te nemen om de lidstaten die in gebreke blijven te verplichten

de kloof tussen de nationale wetgeving en de grondrechten van de EU-burgers te dichten;

3. is van mening dat een door het Europees Parlement op internet te plaatsen toegankelijke, interactieve leidraad, die in overeenstemming is met de door de Europese ombudsman via internet verstrekte informatie, het aantal ingediende verzoekschriften met betrekking tot materie die buiten het werkingsgebied van de Unie valt, kan doen afnemen;
4. bevestigt dat de Commissie verzoekschriften een sleutelrol vervult bij het vaststellen van buitengerechtelijke procedures voor burgers en derhalve bij het toetsen van de perceptie van de Europese Unie door de Europese bevolking, waardoor kan worden vastgesteld in hoeverre de Europese wetgeving het verwachte resultaat oplevert en beantwoordt aan de verwachtingen van de mensen met betrekking tot de Unie;
5. verzoekt de Commissie verzoekschriften om het effect van de jurisprudentie inzake Equal Rights Trust van het Hof van Justitie van de Europese Unie op de ontvankelijkheid van verzoekschriften te analyseren, gegeven dat deze jurisprudentie burgers van de Unie, zelfs indien het zuiver nationaal recht betreft, een hoger beschermingsniveau biedt ingeval een nationaal arrest verband houdt met de uitoefening van hun EU-burgerschaprechten; dringt erop aan goed te bekijken welke concrete hinderpalen de burgers van de Unie ondervinden wanneer zij in het kader van rechtszaken voor een nationale rechtbank middels een verzoek aan het Europees Hof van Justitie tot een prejudiciële beslissing pogen een betrouwbare uitlegging te verkrijgen van Europese wetgeving;
6. pleit, met het oog op de verbetering van de werkzaamheden van de commissie, voor instelling van een toezichtprocedure voor onderzoeksmissies, waarmee enerzijds het recht van elk missielid om de feiten overeenkomstig eigen inzichten weer te geven kan worden gewaarborgd terwijl anderzijds wordt gegarandeerd dat alle leden van de commissie de gelegenheid krijgen om deel te nemen aan de besluitvorming over de door de commissie in de zaak te trekken conclusies;
7. is vastbesloten de verzoekschriftenprocedure efficiënter, transparanter en onpartijdiger te maken, met behoud van het recht op deelname van de leden van de Commissie verzoekschriften, zodat de behandeling van verzoekschriften zelfs op procedureel niveau de rechterlijke toetsing doorstaat;
8. wijst op de voortdurende discriminatie ten aanzien van burgers op grond van hun godsdienst of overtuiging, handicap, behoren tot een minderheid, leeftijd of seksuele geaardheid; wijst er in het bijzonder op dat de Roma-bevolking in de EU nog altijd wordt belemmerd bij het vinden van een plaats in de samenleving; verzoekt de Commissie dan ook om de intergouvernementele samenwerking op dit gebied te vereenvoudigen, voldoende financiering voor de uitvoering van nationale strategieën voor de inclusie van Roma te verschaffen en actief te controleren of deze strategieën ook daadwerkelijk in de lidstaten worden uitgevoerd;
9. verzoekt de Commissie een wetgevingsvoorstel te doen om een definitieve oplossing te vinden voor de problemen op het gebied van de wederzijdse erkenning door de lidstaten van documenten van de burgerlijke stand en de effecten ervan en daarbij in het kader van het subsidiariteitsbeginsel de maatschappelijke tradities van de afzonderlijke lidstaten te eerbiedigen;

10. herhaalt zijn eerdere verzoeken aan de lidstaten om het vrije verkeer te waarborgen ten behoeve van alle EU-burgers en hun gezinnen, zonder discriminatie op grond van seksuele geaardheid of nationaliteit; herhaalt zijn verzoek aan de lidstaten om de rechten uit hoofde van de artikelen 2 en 3 van Richtlijn 2004/38/EG volledig ten uitvoer te leggen, niet alleen ten aanzien van echtgenoten van verschillend geslacht, maar ook ten behoeve van de geregistreerde partner, huisgenoot of partner met wie een EU-burger een naar behoren vastgelegde, stabiele relatie heeft, waaronder ook paren van hetzelfde geslacht, een en ander volgens de beginselen van wederzijdse erkenning, gelijkheid, non-discriminatie, waardigheid en eerbied voor het privé- en gezinsleven; vraagt de Commissie in dit verband erop toe te zien dat deze richtlijn strikt wordt toegepast en met het oog hierop, indien nodig, uiteindelijk dienovereenkomstig wordt herzien, alsook te waarborgen dat tegen lidstaten die in gebreke blijven, indien noodzakelijk, een inbreukprocedure wordt ingeleid;
11. merkt op dat ook het milieu nog altijd een veelvoorkomend onderwerp van verzoekschriften is, waaruit blijkt dat overheden in de lidstaten vaak niet kunnen garanderen dat de biodiversiteit, natuurlijke hulpbronnen en ecosystemen worden behouden en er niet voor zorgen dat de hoogste normen op het gebied van volksgezondheid worden toegepast; wijst in het bijzonder op de vele verzoekschriften over afvalbeheer, water, de mogelijke gevaren van kernenergie en genetische manipulatie, bedreigde soorten en de beoordeling van het effect van projecten en activiteiten op het milieu en de volksgezondheid, bijvoorbeeld in het geval van de winning van schaliegas door middel van "fracking"; verzoekt de Commissie met klem het milieuwetgevingskader op het gebied van milieu en de bestrijding van de klimaatverandering te versterken en in het bijzonder te zorgen voor de correcte tenuitvoerlegging ervan; betreurt dat sommige lidstaten ondanks hun inspanningen geen duurzame oplossingen hebben gevonden voor problemen op het gebied van afvalbeheer;
12. dringt er bij de Commissie op aan maatregelen te nemen die ervoor zorgen dat de lidstaten watervoorziening als een publiek goed behandelen; is van mening dat het voorzorgsbeginsel strikt moet worden toegepast op het gebruik van bio- en nanotechnologie in producten die de gezondheid van consumenten ernstig kunnen aantasten;
13. verwacht dat de vaststelling van duidelijkere parameters de milieueffectbeoordelingsrichtlijn, die Richtlijn 2011/92/EU herzielt, niet alleen zal versterken, maar er bovenal voor zal zorgen dat deze richtlijn correct ten uitvoer wordt gelegd door de lidstaten;
14. is van mening dat er procedures moeten worden ontwikkeld voor urgente verzoekschriften zodat onderzoeksmissies ook mogelijk worden tijdens de Europese verkiezingen, wanneer er geen plenaire vergaderingen gehouden worden, en ook, indien het verzoekschrift dat vereist, tijdens de zomeronderbreking van het Europees Parlement (zoals bijvoorbeeld in het geval van Damùs, waar de onderzoeksmissie enkel tijdens de zomermaanden kon plaatsvinden);
15. is verheugd over het einde van de noodsituatie in Napels en de nieuwe initiatieven met betrekking tot het afvalbeheer en verwacht dat de aanhoudende uitdagingen in de regio

Campania adequaat zullen worden aangepakt, met name door middel van een veelomvattend regionaal afvalverwerkingsplan overeenkomstig de in de EU-afvalrichtlijn bedoelde hiërarchie en het arrest van het HvJ-EU van 2010; is nog steeds ernstig bezorgd over de aanpak van het afvalbeheer in de regio Lazio, en met name over de follow-up van de sluiting van de stortplaats in Malagrotta;

16. merkt voorts op dat de burgers in de Europese Unie nog altijd stuiten op belemmeringen binnen de interne markt, met name bij de uitoefening van hun recht op vrij verkeer als personen, als verstrekkers en consumenten van goederen en diensten en als werknemers, zoals de belemmeringen waarmee Roemeense en Bulgaarse werknemers nog steeds worden geconfronteerd op de arbeidsmarkt in sommige lidstaten; wijst er in het bijzonder op dat doeltreffende grensoverschrijdende justitiële samenwerking nog altijd van primair belang is; trekt de algemene conclusie dat versterkte grensoverschrijdende samenwerking en harmonisatie beslist kunnen bijdragen aan de bescherming van de burgerrechten en de bevordering van economische groei;
17. dringt er bij de Commissie op aan de noodzakelijke maatregelen te nemen om de toegang van consumenten tot informatie- en communicatietechnologieën te vergemakkelijken, inclusief de nodige garanties op het gebied van veiligheid en transparantie, en om in het bijzonder de toegankelijkheid van websites van overheidsinstanties te verbeteren;
18. wijst op de inspanningen van de Commissie verzoekschriften met betrekking tot het verzoek van veel burgers om een EU-wetgevingskader te creëren dat een betere bescherming en een verbetering van het welzijn van dieren, waaronder gezelschapsdieren en zwerfdieren, biedt;
19. benadrukt het belang van de oprichting van de werkgroep voor de Spaanse wet inzake kustgebieden, die de weg kan vrijmaken voor soortgelijke initiatieven en die de verzoekschriften op dit gebied evenals de wijziging van de wet, nauwlettend heeft bestudeerd; wijst in dit verband nogmaals op het belang van rechtstreekse contacten met de Spaanse nationale autoriteiten en benadrukt de dringende noodzaak van een intensievere samenwerking om een beter evenwicht te bewerkstelligen tussen eigendomsrechten en de maatschappelijke functie hiervan, en betere oplossingen indien onteigening vereist is met het oog op het uiteindelijke doel van milieubescherming; vreest dat de nieuwe kustwet die is goedgekeurd door het Spaanse Parlement er niet in slaagt de zorgen van de indieners van verzoekschriften weg te nemen en constateert dat er eveneens geen plannen zijn om de milieubescherming van de kustgebieden in Spanje te verbeteren;
20. benadrukt dat er voor de bescherming van de kust weliswaar doeltreffende regelgeving nodig is, maar dat de Spaanse wet op de kustgebieden (Ley de Costas) niet de beoogde doelstellingen dient doordat deze ten koste gaat van het historisch erfgoed en de traditionele gemeenschappen en negatieve gevolgen heeft voor de inwoners van kleine kustdorpjes die door de eeuwen heen op duurzame wijze met de zee en haar ecosystemen hebben samengeleefd;
21. is verheugd over de conclusies van de commissie naar aanleiding van het informatiebezoek aan Berlijn met betrekking tot jongeren- en gezinswelzijnskwesties, in het bijzonder in grensoverschrijdende voogdijzaken; merkt echter op, gezien het feit dat er nog altijd verzoekschriften over dit onderwerp binnenkomen, dat de kwestie van

grensoverschrijdende voogdijzaken nog niet is afgesloten en dat vergelijkbare zaken in andere lidstaten, met name in Denemarken, eveneens onder de aandacht van de commissie zijn gebracht; wijst er voorts op dat het in het geval van Denemarken ook om gevallen van buitenlanders gaat die in Denemarken wonen en dat er hier meerdere gevallen van kinderontvoering (ook van buiten Denemarken) hebben plaatsgevonden;

22. is van mening dat beter bestuur en efficiëntere beroepsmechanismen rechtstreeks verband houden met transparantie en de toegang tot informatie overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1049/2001;
23. vindt het belangrijk om de op wederkerigheid gebaseerde samenwerking met de parlementen en regeringen van de lidstaten te intensiveren en om, in voorkomend geval, de autoriteiten van de lidstaten ertoe aan te sporen om de EU-wetgeving op volledig transparante wijze om te zetten en toe te passen; wijst op het belang van samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten en betreurt de nalatigheid van een aantal lidstaten met betrekking tot de omzetting en tenuitvoerlegging van de Europese milieuwetgeving;
24. vestigt in dit verband de aandacht op de Eurobarometer ter peiling van de publieke opinie waaruit blijkt dat slechts 36 % van de EU-burgers zich op de hoogte acht van hun rechten terwijl slechts 24 % het gevoel heeft goed geïnformeerd te zijn over de acties die zij kunnen ondernemen indien hun rechten niet worden geëerbiedigd; benadrukt dan ook dat op korte termijn de toegang tot informatie moet worden verbeterd en dat een duidelijker beeld moet worden geschetst van de taken van de verschillende nationale en Europese instellingen, zodat verzoekschriften en klachten aan de juiste organen worden gericht;
25. verzoekt de Commissie in het bijzonder om het webportaal "Uw rechten laten gelden" gebruikersvriendelijker te maken en het onder de aandacht van meer EU-burgers te brengen;
26. is vastbesloten om vóór eind 2013 een praktischer en zichtbaarder webportaal voor verzoekschriften te openen, om de procedure voor verzoekschriften toegankelijker te maken en belangrijke informatie te verschaffen over verzoekschriften, de publieke verspreiding ervan en een interactieve aanpak van de procedure voor verzoekschriften en over andere beroepsmechanismen; pleit ervoor dat het recht op het indienen van een verzoekschrift duidelijker verschijnt op de homepage van de website van het Parlement;
27. benadrukt dat de Commissie verzoekschriften, naast de andere instellingen, organen en instrumenten, zoals het Europees burgerinitiatief, de Europese Ombudsman, de Commissie en de onderzoekscommissies, een onafhankelijke, vastomlijnde rol heeft als aanspreekpunt voor alle burgers; benadrukt verder dat de Commissie verzoekschriften een referentiepunt moet blijven voor burgers die menen dat hun rechten worden geschonden;
28. is verheugd over de constructieve samenwerking tussen de commissie en de Europese Ombudsman, bijvoorbeeld in het geval van het bijzonder verslag van de Ombudsman over de luchthaven van Wenen, met betrekking tot de correcte toepassing van de milieueffectbeoordelingsrichtlijn; ondersteunt de activiteiten van de Ombudsman met betrekking tot gevallen van wanbeheer in de werkzaamheden van instellingen, organen en instanties van de EU; verwacht dat deze taak op volledig onafhankelijke basis zal worden voortgezet, zoals dat tot nu toe ook het geval is geweest;

29. wijst erop dat niet alle EU-burgers zich op nationaal niveau tot een Ombudsman met ruimere bevoegdheden kunnen wenden, hetgeen betekent dat niet alle EU-burgers over dezelfde beroepsmogelijkheden beschikken; is van mening dat het Europees Netwerk van Ombudsmannen met een nationale Ombudsman in elke lidstaat een aanzienlijke steun zou kunnen vormen voor de Europese Ombudsman;
30. is verheugd over de voortdurende samenwerking met de Commissie bij het onderzoek van verzoekschriften die betrekking hebben op de toepassing van het EU-recht door de lidstaten; benadrukt evenwel dat de commissie verwacht ook in de toekomst goed en tijdig op de hoogte te worden gehouden van de ontwikkelingen met betrekking tot inbreukprocedures; verzoekt de Commissie evenveel aandacht te schenken aan verzoekschriften en klachten betreffende de werking van inbreukprocedures; verzoekt de Commissie eveneens de Commissie verzoekschriften nauwkeurige informatie en een statistische analyse te verschaffen betreffende alle klachten waarnaar zij een onderzoek instelt; benadrukt dat de Commissie, wanneer zij daarom gevraagd wordt, een grondige analyse en een grondig antwoord moet geven, waarbij zij niet enkele de formele of procedurele kwesties dient te bekijken, maar ook de kern van de zaak, om zo het petitierecht volledig te eerbiedigen;
31. benadrukt dat de toegang tot informatie waarover de EU-instellingen beschikken, als bedoeld in Verordening (EG) nr. 1049/2001, van primair belang is voor burgers die het besluitvormingsproces beter willen begrijpen, met name wanneer het gaat om projecten met gevolgen voor het milieu; stelt dat de Commissie ruimere toegang zou kunnen geven tot haar onderzoeken en inbreukdossiers zonder het doel van het onderzoek in gevaar te brengen, en dat een prevalerend openbaar belang de toegang tot die dossiers zeer wel kan rechtvaardigen, met name in gevallen waarin wellicht grondrechten, de gezondheid van mens of dier en de bescherming van met milieu tegen onomkeerbare schade in het geding zijn, of bij een procedure waarin het gaat om discriminatie tegen minderheden of inbreuk op de menselijke waardigheid, zolang de bescherming van het handelsgeheim en gevoelige informatie over rechtszaken, zaken omtrent mededinging en persoonlijke dossiers gewaarborgd blijft;
32. verzoekt de Commissie om behoedzaam en preventief te werk te gaan bij de beoordeling van projecten met potentiële nadelige gevolgen voor het milieu of de volksgezondheid en om daarbij reeds in een vroege fase samen te werken met de betrokken lidstaten; wijst erop dat er voorzorgsmaatregelen kunnen worden getroffen tijdens de beraadslagingen in gevallen waarin het milieu naar verwachting onherstelbare schade zal oplopen;
33. neemt in het bijzonder kennis van de belangrijke bijdrage van het SOLVIT-netwerk aan het aan het licht brengen en oplossen van problemen die verband houden met de tenuitvoerlegging van de wetgeving betreffende de interne markt; pleit voor versterking van dit EU-instrument door ervoor te zorgen dat de lidstaten adequaat personeel benoemen bij de nationale SOLVIT-centra; is van mening dat consumenten en verenigingen van consumenten de mogelijkheid moeten krijgen om in het kader van de beslechting van geschillen collectief op te treden;
34. benadrukt dat de werkzaamheden van de instellingen van de Europese Unie, zoals vastgelegd in het Verdrag, meer zijn dan de optelsom van de door de Unie uitgeoefende

bevoegdheden, zoals bevestigd door de Juridische Dienst in zijn advies van 29 februari 2012; houdt rekening met het standpunt van de juridische dienst van het Parlement dat het Parlement het recht heeft om interne bestuursrechtelijke besluiten te nemen met het oog op de uitwerking van een procedure voor het indienen van verzoekschriften door burgers betreurt in dat opzicht dat de desbetreffende dienst van het Parlement er niet in is geslaagd om de resolutie van het Parlement van 21 november 2012 over de activiteiten van de Commissie verzoekschriften 2011¹, betreffende door burgers ingediende verzoekschriften over aangelegenheden die niet onder de bevoegdheid van de EU vallen, toe te passen; neemt tot slot nota van de juridische uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (zaak T-280/09) waarin het Hof stelt dat een verzoekschrift voldoende duidelijk en precies moet zijn opgesteld zodat het vlot kan worden begrepen, in het licht van de in artikel 227 van het VWEU vastgelegde voorwaarden;

35. verzoekt de lidstaten met klem de EU-wetgeving op volledig transparante wijze om te zetten en toe te passen, en meent dat het met het oog op dit doel noodzakelijk is de samenwerking in een vroege fase van de Commissie met de parlementen en regeringen van de lidstaten te verbeteren, op basis van wederkerigheid;
36. betreurt de bureaucratische obstakels met betrekking tot Europese burgerinitiatieven door een gebrek aan IT-ondersteuning; betreurt het met name dat een dergelijk instrument voor burgers door de verschillende overheden op verschillende wijze wordt toegepast, als gevolg van de uiteenlopende werkingsprocessen in de lidstaten;
37. is verheugd over het feit dat 2013 is uitgeroepen tot Europees Jaar van de burger; verzoekt alle instellingen en organen van de Europese Unie en de lidstaten hun dienstverlening aan de burgers en inwoners van Europa dit jaar te verbeteren en beter te communiceren, in het licht van de in de Verdragen opgenomen beginselen en de informatie in dit verslag;
38. merkt op dat de procedure voor verzoekschriften niet alleen een dienst vormt voor alle burgers en inwoners van Europa, maar tevens een recht; verbindt zich ertoe de verzoekschriftenprocedure efficiënter, transparanter en onpartijdiger te maken, met behoud van het recht op deelname van de leden van de Commissie verzoekschriften, zodat de behandeling van verzoekschriften zelfs op procedureel niveau de rechterlijke toetsing doorstaat;
39. benadrukt de essentiële rol in de verzoekschriftprocedure van informatiebezoeken, niet alleen als een recht op parlementaire participatie, maar tevens als een verplichting ten opzichte van de indieners van de verzoekschriften; wijst na het vorige verslag van deze commissie nogmaals op de behoefte aan nauwkeuriger, geschreven procedureregels met betrekking tot de voorbereiding, uitvoering en beoordeling van bezoeken, zodat enerzijds wordt gewaarborgd dat alle deelnemers aan een informatiebezoek het recht hebben de feiten overeenkomstig eigen inzichten weer te geven, terwijl anderzijds wordt gegarandeerd dat alle leden van de commissie de gelegenheid krijgen om deel te nemen aan de besluitvorming over de conclusies en aanbevelingen van de Commissie verzoekschriften in de zaak in kwestie;
40. verzoekt de Conferentie van Voorzitters de onderzoeksrol van deze commissie te

---

¹ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0455.

versterken;

41. is van mening dat openbare hoorzittingen een nuttig instrument zijn om in verzoekschriften aangekaarte zaken diepgaand te onderzoeken; wijst bijvoorbeeld op de openbare hoorzitting over de exploratie en winning van onconventionele energiebronnen, tijdens welke kennis is genomen van door EU-burgers in hun verzoekschriften geuite bezorgdheden op dit gebied; onderkent het recht van de lidstaten om zelf hun energiemix te kiezen alsmede de noodzaak tot betere coördinatie op EU-niveau bij de verwezenlijking van de drie hoofddoelstellingen van het energiebeleid van de EU als geheel, namelijk concurrentievermogen, duurzaamheid en voorzieningszekerheid;
42. verheugt zich op de organisatie van de openbare hoorzittingen voor geslaagde Europese burgerinitiatieven, in samenwerking met de bevoegde wetgevingscommissie overeenkomstig artikel 197 bis van het Reglement van het Europees Parlement; herhaalt ervan overtuigd te zijn dat dit nieuwe instrument de democratische instellingen van de Unie zal versterken en invulling zal geven aan het begrip "Europees burgerschap";
43. is niettemin bezorgd over de administratieve rompslomp en technische hindernissen voor burgers die in de eerste maanden dat het burgerinitiatief in de praktijk werd toegepast aan het licht zijn gekomen; roept de Commissie daarom op ernstig te overwegen de datum van de overeenkomstig artikel 22 van Verordening (EU) nr. 211/2011 te verrichten evaluatie te vervroegen;
44. wijst erop dat de stand van zaken ten aanzien van de Europese burgerinitiatieven regelmatig moet worden geëvalueerd teneinde de procedure te verbeteren en zo snel mogelijk effectieve oplossingen te kunnen vinden voor eventuele hinderpalen in verschillende fases van de procedure;
45. is van mening dat de Commissie verzoekschriften haar rol en verantwoordelijkheden het best kan uitvoeren en dat haar zichtbaarheid, efficiëntie, verantwoordingsplicht en transparantie het best kunnen worden versterkt als haar middelen om voor de Europese burgers belangrijke kwesties in de plenaire vergadering aan te kaarten worden verbeterd, en als haar mogelijkheden om getuigen op te roepen, onderzoeken uit te voeren en hoorzittingen te organiseren worden uitgebreid;
46. besluit na te gaan in hoeverre wijzigingen van het Reglement nodig zijn voor de naleving van bovengenoemde formele vereisten met betrekking tot informatiebezoeken en resoluties van de plenaire vergadering overeenkomstig artikel 202 van zijn Reglement;
47. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie en het verslag van de Commissie verzoekschriften te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Europese Ombudsman, de regeringen en de parlementen van de lidstaten, alsmede aan hun verzoekschriftencommissies, hun ombudsbureaus of soortgelijke ter zake bevoegde organen.

TOELICHTING

Het recht om een verzoekschrift in te dienen

Het recht van burgers en inwoners van de Europese Unie om een verzoekschrift in te dienen bij het Europees Parlement, hetzij als individu, hetzij namens verenigingen, bestaat al lang en is toegekend door het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (artikel 227) en door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (artikel 44). Het recht om een verzoekschrift in te dienen is een essentieel democratisch instrument, omdat de leden van het Europees Parlement erdoor in contact worden gebracht met de realiteit met betrekking tot kwesties die de burgers bezighouden en het toont ook aan dat het Europees Parlement bereid is rechtstreeks tussenbeide te komen om de rechten van de burgers te bevorderen en te beschermen.

De leden van de Commissie verzoekschriften controleren de ontvankelijkheid, analyseren de inhoud en ondernemen actie voor elk verzoekschrift dat wordt ingediend. Deze actie omvat vaak een rechtstreekse dialoog met andere commissies van het Parlement en met andere EU-instellingen, met name de Commissie, die wordt gevraagd een onderzoek uit te voeren of hun advies te verstrekken. De commissie kan ook nationale overheidsdiensten of permanente vertegenwoordigingen raadplegen, informatiebezoeken organiseren en initiatiefverslagen opstellen. Doel van de leden is om indieners van verzoekschriften te antwoorden met conclusies, aanbevelingen of verwijzingen naar andere instellingen of organen.

In 2012 registreerde de Commissie verzoekschriften 1986 verzoekschriften, een aanzienlijke toename ten opzichte van de 1414 verzoekschriften die in 2011 werden geregistreerd. Gedetailleerde cijfers over de registratie, de aanvaarding, de betrokken landen, de nationaliteit van de indieners, de taal en vorm van indiening, alsook de voornaamste onderwerpen van de verzoekschriften, zijn opgenomen in de statistische bijlage bij dit verslag.

De betekenis van burgerschap

Het hele jaar 2012 hebben de leden van de Commissie verzoekschriften (PETI) veel tijd en moeite besteed aan een discussie over de betekenis van burgerschap en de belemmeringen waarmee de burgers van de Europese Unie nog steeds te maken krijgen, wanneer het erom gaat hun rechten uit te oefenen.

Het meest van al was de Commissie verzoekschriften tevreden met de tenuitvoerlegging van het Europees burgerinitiatief (EBI) op 1 april 2012. Het EBI is het eerste instrument voor transnationale participerende democratie en zal de burgers de mogelijkheid geven om actief betrokken te worden bij de vormgeving van het Europese beleid en de Europese wetgeving. De PETI-commissie zal in het proces een hoofdrol spelen als onafhankelijk organisator van hoorzittingen over de thema's van geslaagde EBI's, naast de bevoegde wetgevingscommissie. In mei hielden de leden een gedachtewisseling met vicevoorzitter van de Commissie Maroš Šefčovič, tijdens welke deze de symbolische registratie aankondigde van het eerste EBI, met betrekking tot het beleid voor Europa's jongeren – Fraternité 2020.

De Commissie zette een essentieel debat op de agenda van de plenaire vergadering in Brussel in maart, tijdens welk het Parlement zijn goedkeuring hechtte aan haar initiatiefverslag

“Verslag over het EU-burgerschap 2010” (rapporteur: Adina-Ioana Vălean). In dit verslag, met adviezen van de Commissie interne markt en consumentenbescherming en de Commissie constitutionele zaken, werd de aandacht gevestigd op kwesties in verband met het vrije verkeer van EU-burgers en met de bescherming van de grondrechten, waarbij werd gewezen op de belemmeringen waarmee paren van hetzelfde geslacht en Roma bij de uitoefening van hun rechten te maken krijgen. Bedoeling met het verslag is bij te dragen tot een beter bewustzijn en een bevordering van het debat over de betekenis van burgerschap in de Europese Unie.

In het begin van het jaar droeg de PETI-commissie ook bij tot de werkzaamheden van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken met adviezen voor twee belangrijke verslagen. Met betrekking tot de aanwijzing van 2013 als Europees Jaar van de burger vroeg de PETI-commissie maatregelen om de burgers van de Unie informatie te verstrekken over haar werk en dat van de Europese Ombudsman, om hen in staat te stellen hun rechten krachtens het Unierecht beter uit te oefenen en te verdedigen (rapporteur: Nikolaos Salavrakos). Met betrekking tot het voorstel voor het programma „Rechten en burgerschap” voor de periode 2014-2020 drong de PETI-commissie aan op de opname van expliciete vermeldingen van de rechten van personen met een handicap en wees de commissie erop dat in het kader van het programma een verstandige, toegankelijke en transparante toewijzing van middelen nodig is, twee kwesties waarover vele verzoekschriften worden ingediend (rapporteur: Adina-Ioana Vălean).

In het kader van de voortzetting van het debat over de betekenis van burgerschap in de Europese Unie besloot de PETI-commissie een gezamenlijke hoorzitting te houden met de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie op 19 februari 2013.

o *De impact van de economische crisis op de betekenis van burgerschap*

Gedurende heel 2012 bleef de economische crisis grote gevolgen ressorteren voor de meeste regio's in de Europese Unie, met als gevolg een snelle vermindering van de welvaart van honderdduizenden gezinnen. Hierdoor zijn de burgers van de Europese Unie sceptisch geworden over de gezondheid van de democratische instellingen, zowel op het niveau van de lidstaten als op het niveau van de Unie, inclusief de manier waarop besluiten worden genomen binnen het Europees Parlement.

In september hield de Commissie verzoekschriften een lange discussie over een verzoekschrift dat precies betrekking heeft op deze kwestie. In het verzoekschrift, dat medeondertekend is door meer dan 10 000 burgers, wordt gepleit voor de vorming van een federaal economisch bestuur in de Europese Unie, een belastingunie die democratische verantwoording moet afleggen aan het Europees Parlement, waarvoor structurele hervormingen nodig zijn om het concurrentievermogen en de werkgelegenheid te verbeteren. Indiëners pleitten ook voor een constitutionele conventie na de verkiezingen voor het Europees Parlement van 2014.

In dit debat waren de PETI-leden het erover eens dat de huidige economische crisis de rechten van de burgers schendt, niet alleen hun economische rechten, maar ook de sociale en politieke rechten die hun zijn toegekend door het Verdrag en het Handvest van de grondrechten. Zeker is dat de afbrokkeling van de democratie overal in de Unie wordt waargenomen en dat een

ruimer publiek debat dringend nodig is.

Als gevolg hiervan heeft de PETI-commissie besloten voor te stellen in 2013 een openbare hoorzitting te organiseren over de rechten van de burgers en de economische crisis. Bij de hoorzitting, die gezamenlijk wordt gehouden met de Commissie constitutionele zaken, zullen burgers uit alle lidstaten worden betrokken en er zal worden besproken op welke manier en met welke instrumenten kan worden gezorgd voor meer democratische verantwoording en engagement.

o De verplichting van goed bestuur en van behoorlijke tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving

Het recht op goed bestuur is een fundamenteel recht dat inhoudt dat de vragen, problemen en andere kwesties van de burgers worden behandeld op onpartijdige en eerlijke wijze en binnen een redelijke tijdsspanne. De laatste jaren blijkt uit talrijke verzoekschriften dat de burgers steeds rechtstreeks met de administratie van de Unie worden geconfronteerd en dat de gevallen van willekeur, rechtsonzekerheid en gebrek aan transparantie het vertrouwen van de burgers van de Unie in de Europese instellingen dreigen te verminderen. In verband hiermee keurde de PETI-commissie in april een advies goed aan de Commissie juridische zaken waarin de commissie haar bezorgdheid uitsprak dat het recht op goed bestuur onvoldoende beschermd is. In dit advies werd tevredenheid uitgesproken met het voorstel voor een nieuw bestuursprocesrecht, terwijl tegelijk werd onderstreept dat specifieke bepalingen nodig zijn inzake inbreukprocedures en belangenconflicten (rapporteur: Margrete Auken).

Behoorlijke tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving is ook een essentiële voorwaarde voor de legitimiteit van het democratische bestuur en een essentiële voorwaarde om te garanderen dat de burgers hun rechten ten volle genieten. In een ander advies aan de Commissie juridische zaken wezen de PETI-leden erop dat de maatschappelijke organisaties het stelsel voor verzoekschriften blijven gebruiken om verslag te doen van en klachten in te dienen over gebrekkige naleving van de EU-wetgeving door de verschillende overheidsniveaus van de lidstaten. De PETI-leden wezen er met name op dat de burgers slecht ingelicht zijn met betrekking tot inbreukprocedures en zich vaak misleid voelen omtrent de toepasselijkheid van de EU-wetgeving in gevallen van laattijdige omzetting en omtrent de werkelijke werkingssfeer van het Handvest van de grondrechten. Daarom pleitte de PETI-commissie voor substantiële en aanwijsbare vooruitgang in de richting van meer transparantie door een betere toegang tot informatie over klachten, inbreukdossiers en andere handhavingsmechanismen (rapporteur: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg).

Handhaving van de grondrechten

Net als de vorige jaren waren de grondrechten een van de hoofdthema's van de verzoekschriften die bij de Commissie verzoekschriften werden ingediend. In 2012 werden in totaal 500 verzoekschriften ingediend en in elk hiervan werden in meer of mindere mate schendingen aangeklaagd van de grondrechten, met als gevolg de vraag naar een effectievere bescherming van de Europese waarden die in het Handvest en in de Verdragen zijn vastgesteld. Dit komt overeen met 25,1 % van de verzoekschriften in 2012, tegen 21 % in 2011, 20,4 % in 2010 en 22,3 % in 2009.

De EU en haar instellingen zijn verplicht de grondrechten van de Europese burgers te

eerbiedigen, te waarborgen, te beschermen en te bevorderen. De Commissie verzoekschriften speelt met betrekking tot deze taak een centrale rol, doordat haar specifiek is toevertrouwd om namens indieners van verzoekschriften buitengerechtelijke oplossingen te zoeken, teneinde de burgers te helpen bij de uitoefening van hun grondrechten en bij de behoorlijke toepassing van de waarden en principes in het Handvest en de Verdragen.

Op dit gebied heeft de commissie een bijdrage geleverd met een advies aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken over de situatie van de grondrechten in de Europese Unie (2010-2011) (rapporteur: Adina-Ioana Vălean). In dit advies werd de aandacht gevestigd op de voortdurende discriminatie ten aanzien van burgers wegens hun godsdienst, handicap, behoren tot een minderheid, leeftijd of seksuele geaardheid. In het advies werden ook de beperkingen van de mediavrijheid betreurd die vaak een belemmering vormen voor mediapluralisme, werd eraan herinnerd dat de burgers het recht hebben zich binnen de Europese Unie vrij te verplaatsen en te vestigen en werd het feit onderstreept dat overdraagbaarheid van socialezekerheidsuitkeringen, pensioenen en gezondheidszorg en erkenning van beroepskwalificaties en academische titels belangrijk zijn.

o De rechten van personen met een handicap

Op 5 december 2012 nam de Commissie verzoekschriften actief deel aan het derde Europese Parlement van personen met een handicap. Uit talrijke verzoekschriften blijken de moeilijkheden waarmee personen met een handicap worden geconfronteerd en het feit dat zij de fundamentele rechten en vrijheden die in het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap zijn vastgesteld, niet genieten. De PETI-leden namen hun opdracht om een kader in te stellen voor de tenuitvoerlegging van het verdrag dan ook zeer ernstig en zij verwijzen hier in het kader van het werk van de commissie systematisch naar.

Tijdens het evenement wezen de PETI-leden erop dat de burgers in kwestie geregeld lacunes in de tenuitvoerlegging van het bestaande beginsel van gelijke behandeling van personen met een handicap onder de aandacht van de Commissie verzoekschriften brengen. Hierdoor ontstaan belemmeringen die hun beletten de rechten van EU-burgers te genieten, bijvoorbeeld een normaal gebruik van het onderwijsstelsel en toegang tot werk, verzekering, financiering of inrichtingen van het openbaar vervoer.

De PETI-leden herinnerden de deelnemers eraan dat de commissie al in 2009 een verzoekschrift had ontvangen met meer dan 1 miljoen handtekeningen waarin werd gevraagd om een ruime bescherming van personen met een handicap in al het beleid van de Europese Unie. In een ander, recenter verzoekschrift werd het misbruik van de structuurfondsen door sommige lidstaten aangeklaagd, een praktijk die het halen van de doelstellingen van de Europese strategie inzake handicaps belemmert. De PETI-commissie drong er bij de Commissie op aan om van handicaps een voorafgaande voorwaarde te maken voor alle door de EU gefinancierde projecten.

o Bescherming van de vrijheid van meningsuiting en van de persoonlijke levenssfeer

Een van de meest omstreden kwesties in het Europees Parlement in de eerste helft van 2012 was de multinationale Handelsovereenkomst ter bestrijding van namaak (Anti-Counterfeiting Trade Agreement, ACTA). In februari ontvingen PETI-voorzitter Erminia Mazzoni en rapporteur voor de ACTA-overeenkomst in het Europees Parlement David Martin, die

volwaardig lid is van de ten principale bevoegde Commissie internationale handel, op formele wijze een verzoekschrift met meer dan tweeënhalf miljoen handtekeningen. Indiëners spraken hun verzet uit tegen de ACTA-overeenkomst, omdat deze de grondrechten van de burgers zou schenden met betrekking tot de vrijheid van meningsuiting en de persoonlijke levenssfeer. Op de dag van de overhandiging van het verzoekschrift werden de verklaringen aan de pers ruim uitgezonden en verspreid.

In juni, tijdens de maandelijks PETI-vergadering, volgde een debat. Indiëners waren hierbij aanwezig en waarschuwden de EP-leden dat 2012 een keerpunt was wat het institutionele responsvermogen en de verantwoordingsplicht van de Europese Unie betreft. De leden van de Commissie internationale handel, inclusief rapporteur David Martin, betreurden dat de Commissie niet had geprobeerd de inhoud van de ACTA-overeenkomst te herzien, rekening houdend met de algemene kritiek en de bezorgdheid waaraan de burgers uiting gaven. De PETI-leden concludeerden dat er een duidelijke meerderheid was om de ACTA-overeenkomst te verwerpen en kwamen overeen dit standpunt aan de bevoegde commissies in het Europees Parlement mee te delen.

De overeenkomst werd door alle vijf betrokken wetgevingscommissies (de Commissie ontwikkelingssamenwerking, de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, de Commissie juridische zaken en de Commissie internationale handel) in hun vergadering verworpen. Tijdens de plenaire vergadering van juli stemde het Europees Parlement als geheel met overweldigende meerderheid voor een verwerping van de ACTA-overeenkomst, met 478 stemmen tegen en slechts 39 vóór (bij 146 onthoudingen).

o Toegang tot documenten en informatie

In november behandelde de Commissie verzoekschriften een verzoekschrift over het fundamentele recht op toegang tot documenten, dat door het Handvest van de grondrechten wordt beschermd. Het specifieke geval had betrekking op een tachtigjarig Spaans burger wier vader was gearresteerd en geëxecuteerd tijdens de Spaanse burgeroorlog (1936-1939) en die de PETI-leden uitlegde dat de nationale rechtbanken en overheidsdiensten haar toegang weigerden tot documenten die volgens haar bestaan.

Hoewel de Commissie van mening was dat de zaak buiten het bevoegdheidssterrein van de Europese Unie valt, wees de PETI-commissie op het Handvest en op de resolutie van het Europees Parlement van 14 september 2011 over de toegang van het publiek tot documenten, waarin al was benadrukt dat het recht van burgers op informatie meestal wordt ondermijnd wanneer zij in aanraking komen met instanties in de lidstaten en waarin werd aangedrongen op meer transparantie op het niveau van de lidstaten. Aan het eind van het debat besloot de PETI-commissie contact op te nemen met de nationale autoriteiten op lokaal, regionaal en nationaal niveau, om er bij hen op aan te dringen aan het onderzoek van indienst mee te werken en ervoor te zorgen dat Spanje het Verdrag van de Raad van Europa inzake toegang tot officiële documenten (CETS nr. 205) ondertekent en ratificeert.

o Eerbiediging van de keuzevrijheid met betrekking tot de vrijheid van vereniging

Zowel in het Handvest van de grondrechten als in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden is voorzien in het recht van burgers op eerbiediging van de vrijheid van vereniging. Van tijd tot tijd wordt de Commissie

verzoekschriften evenwel geconfronteerd met verzoekschriften waarin eerbiediging wordt gevraagd van negatieve vrijheden. In 2012 zette de PETI-commissie haar werk voort met betrekking tot een oud verzoekschrift dat hiervan een voorbeeld is.

In 2008 deelde een Zweedse christelijke verenging van zakenlui mee dat haar leden werden bedreigd en geïntimideerd, omdat zij om religieuze redenen weigerden zich aan te sluiten bij collectieve overeenkomsten die door Zweedse vakbonden waren gesloten. Zij argumenteerden dat de vrijheid om zich niet te verenigen een individueel recht is dat even zwaar weegt als de vrijheid van vereniging, zodat zij eerbiediging vroegen van hun recht met betrekking tot de negatieve vrijheid van vereniging. Hoewel de Commissie stelt dat de te berde gebrachte kwestie een interne Zweedse aangelegenheid is zonder verband met de EU-wetgeving, blijven de PETI-leden bezorgd met betrekking tot een potentiële schending van de grondrechten van burgers, zodat zij in 2012 de behandeling van het verzoekschrift voortzetten, met de indiening van een vraag voor mondelinge beantwoording aan de Commissie en de belofte de grond van de zaak te behandelen begin 2013.

Dit verzoekschrift herinnert eraan dat het werk van de Commissie verzoekschriften heel erg verschilt van dat van de Commissie en het gerecht. Met name met betrekking tot de bescherming van de grondrechten en om een tastbare invulling te geven aan het begrip burgerschap hebben de PETI-leden als eerste en belangrijkste taak de beweringen van indieners van een verzoekschrift te onderzoeken en ervoor te zorgen dat de beraadslagingen en de interpretaties van de EU-wetgeving op institutioneel niveau niet ondoordringbaar worden, stagneren of los komen te staan van het dagelijkse leven van de burgers.

o Eigendomsrechten

Begin 2012 richtte de Commissie verzoekschriften een informele werkgroep op met leden van alle fracties, om de oude kwestie te behandelen van de eerbiediging van de eigendomsrechten in Spanje, in het bijzonder de Spaanse Ley de Costas (wet op de kustgebieden).

Tussen maart en november werden zes vergaderingen gehouden tijdens welke de leden de inhoud behandelden van de 79 verzoekschriften die hierover zijn ontvangen, waarin een ruime waaier aan kwesties te berde wordt gebracht, met name de situatie van rechtsonzekerheid waarmee eigenaars te maken hebben als gevolg van een wet die volgens hen ten uitvoer is gelegd met terugwerkende kracht en, in vele gevallen die door indieners worden gemeld, op willekeurige wijze.

In april hield de werkgroep een gedachtewisseling met twee vertegenwoordigers van het Spaanse ministerie van Landbouw, Voeding en Leefmilieu. Zoals de directeur-generaal Kustzaken in de werkgroep had aangekondigd, bracht de regering wijzigingen in de wet op de kustgebieden aan in oktober. Eind 2012 bevond de ontwerp tekst van de wet zich in het amenderingsstadium van het nationale wetgevingsproces.

De dialoog met de Spaanse autoriteiten is in het algemeen positief. Om de gedachtewisseling voort te zetten en ervoor te zorgen dat de grondrechten van indieners worden geëerbiedigd, besloot de werkgroep aan het einde van het jaar tot een follow-up van zijn werkzaamheden in de vorm van een informatiemissie naar Madrid begin 2013, tijdens welke een PETI-delegatie indieners, autoriteiten en andere vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld zal ontmoeten.

De verplichting het milieu en de volksgezondheid te beschermen

De Commissie verzoekschriften is er sterk van overtuigd dat het de taak is van de overheid, van lokaal tot Europees niveau, om ervoor te zorgen dat de biodiversiteit en onze ecosystemen worden beschermd en bevorderd, niet alleen in de gebieden die zijn aangewezen voor speciale bescherming, maar ook overal elders.

Zeker is dat de bescherming van het milieu niet kan worden losgekoppeld van de bescherming van de volksgezondheid. Vervuiling en wanpraktijken ten aanzien van het milieu stellen de burgers bloot aan gevaarlijke gezondheidsrisico's die langdurig en vaak levensbedreigend zijn. De Commissie verzoekschriften neemt het recht van de burgers op een gezond milieu zeer ernstig en is bijgevolg van mening dat een analyse van de gezondheidsrisico's deel moet uitmaken van een behoorlijke beoordeling van de milieueffecten van projecten en activiteiten.

Het is een feit dat het dagelijkse leven en levensonderhoud van de Europese burgers uiterst afhankelijk zijn van de gezondheid van ons milieu en het staat vast dat de verantwoordelijkheid voor strenge normen op het gebied van bescherming ligt bij de overheidsinstanties van de lidstaten. Een en ander heeft als gevolg dat het grote merendeel van de verzoekschriften die bij de commissie worden ingediend, betrekking heeft op het milieu. In 2012 werden in totaal 279 verzoekschriften over deze kwestie in ruime zin ingediend, hetgeen overeenkomt met 14,1 % van alle verzoekschriften. Dit percentage bedroeg 18,4 % in 2011, 14,9 % in 2010 en 11,9 % in 2009. Vele verzoekschriften hadden specifiek betrekking op vervuiling (57), afval (37), bescherming en instandhouding (31), effectbeoordelingen (23) en water (24).

Op 5 december voerde PETI-voorzitter Erminia Mazzoni het woord tijdens een conferentie van het Comité van de Regio's die was gewijd aan het 7e milieuactieprogramma en een betere tenuitvoerlegging van de EU-milieuwetgeving. De voorzitter onderstreepte namens de PETI-commissie vooral dat de burgers op grond van de richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling het recht hebben te worden geraadpleegd voor een ruime waaier aan projecten met potentiële gevolgen voor het milieu. Al te vaak ontvangt de PETI-commissie verzoekschriften van burgers die het feit aan de kaak stellen dat voor grote openbare en particuliere werken geen openbare raadpleging is gehouden. In de tweede plaats drong voorzitter Mazzoni er bij de Commissie op aan om meer en grondigere controles uit te voeren van de afvalbeheersplannen in heel Europa, aangezien in vele verzoekschriften melding wordt gemaakt van de systematische schending van de richtlijnen op het gebied van afval. Tot slot herinnerde de voorzitter de Commissie aan het Interinstitutioneel Akkoord, op grond waarvan gedetailleerde gegevens over de redenen en de stand van inbreukprocedures tijdig en volledig moeten worden meegedeeld aan het Parlement.

Gedurende heel 2012 hebben de PETI-leden zich ondubbelzinnig op het standpunt gesteld dat beter bestuur op milieugebied en efficiëntere verhaalmechanismen rechtstreeks verband houden met transparantie en de toegang tot informatie. In het PETI-advies aan de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid inzake meer voordelen door EU-milieumaatregelen werd het feit benadrukt dat strenge normen voor informatie en transparantie essentieel zijn om ervoor te zorgen dat het EU-milieubeleid kan rekenen op de instemming van de burgers (rapporteur: Giles Chichester).

- o Praktijken op het gebied van afvalbeheer in Italië - informatiebezoek van de PETI-*

commissie in 2012

Afvalbeheer is de laatste jaren een terugkerend en steeds belangrijker thema van verzoekschriften, met een stijging van 18 verzoekschriften die hierop betrekking hadden in 2009 naar 37 in 2012. De PETI-commissie had al veel tijd en middelen aan de kwestie besteed in 2011, met als hoogtepunt de goedkeuring door het Parlement als geheel in februari 2012 van het initiatiefverslag van de PETI-commissie over de in verzoekschriften opgeworpen vragen betreffende de toepassing van de afvalstoffenrichtlijn en aanverwante richtlijnen in de lidstaten van de Europese Unie (rapporteur: Carlos José Iturgaiz Angulo).

De alomtegenwoordigheid van gebrekkige praktijken op het gebied van afvalbeheer in Italië brachten de Commissie verzoekschriften er evenwel toe om in 2012 voort te gaan met het onderzoek van verzoekschriften op dit gebied. In het begin van het jaar behandelden de leden nieuwe verzoekschriften over afvalbeheer en illegale stortplaatsen in de regio's Campania en Lazio. Indiëners en vertegenwoordigers van de Italiaanse autoriteiten waren aanwezig bij de debatten, waar de Commissie haar ontevredenheid uitsprak over de vooruitgang die in Italië was geboekt sinds het Hof van Justitie van de Europese Unie Italië in 2007 had opgedragen op te treden overeenkomstig de richtlijn afvalbeheer. In oktober 2012 besloot de Commissie Italië opnieuw voor het Hof van Justitie van de Europese Unie te dagen, met de eis dat het land boetes zouden worden opgelegd, omdat de Italiaanse autoriteiten het voorgaande arrest niet hadden uitgevoerd.

Als gevolg hiervan besloot de PETI-commissie een informatiebezoek te brengen aan de regio's Campania en Lazio. De delegatie maakte de verplaatsing op 29-31 oktober 2012 en bestond uit drie leden (Judith Merkies, delegatieleider, Margrete Auken en Erminia Mazzoni, PETI-voorzitter) en zeven meereizende leden van de lidstaat in kwestie (Roberta Angelilli, Alfredo Antoniozzi, Clemente Mastella, Roberto Gualtieri, Guido Milana, David-Maria Sassoli en Niccolò Rinaldi). De delegatie bezocht de sites van Malagrotta, Monti dell'Ortaccio, Riano Pian dell'Olmo en A.M.A. Via Salaria, bij Rome, en ontmoette indiëners en overheidsinstanties, zowel in Rome als in Napels.

Bij haar terugkeer sprak de delegatie haar ontevredenheid uit over het beleid op het gebied van afvalbeheer dat in de regio Lazio wordt gevoerd, met name het buitensporige beroep op stortplaatsen. De delegatie sprak ook haar grote bezorgdheid uit over het klaarblijkelijke onvermogen van de regionale en provinciale autoriteiten om op transparantere en coherenter wijze samen te werken met de gemeenten en het maatschappelijk middenveld voor de opstelling van een uitvoerbare afvalstrategie, op basis van een vermindering van de hoeveelheid afval, afvalsortering en recyclage, inclusief compostering en biomechanische afvalverwerking. Niettemin waren de leden van mening dat de aanpak van de huidige minister van Milieu positief en opbouwend is en de steun verdient van de Commissie en het Europees Parlement.

De delegatie concludeerde ook dat de rol en de autoriteit van de speciale commissaris in Lazio onaangepast is aan de reële problemen waarmee de bevolking te maken krijgt, gezien het verbijsterende niveau van het langdurige wanbeheer en gezien het feit dat noodbevoegdheden contraproductief zijn en een flagrante schending inhouden van vele aspecten van de EU-wetgeving op het gebied van afval. Voorts merkten de leden op dat de privatisering tot de neerwaartse spiraal van het afvalbeheer heeft bijgedragen, met desastreuze gevolgen voor de

lokale bevolking, en alleen voordelen heeft opgeleverd voor georganiseerde misdaadbendes, beter bekend als de maffia.

Als een van haar aanbevelingen drong de delegatie er bij de Italiaanse autoriteiten op aan een constructieve dialoog aan te gaan met indieners en het maatschappelijk middenveld, waarbij zij herinnerde aan het recht van de burgers op een openbare raadpleging. De delegatie verzocht de Commissie om de financiering vrij te geven die nodig is ter ondersteuning van de inspanningen van de gemeentelijke instanties van Napels en om regelmatig de gedane uitgaven te controleren en de resultaten van deze jaarlijkse controles te publiceren in een transparant register dat door het publiek kan worden ingekeken. De delegatie beval ook aan dat het leger zich volledig terugtrekt uit het afvalbeleid en dat de bevoegdheden die met gebruikmaking van het instrument van noodwetgeving aan de speciale commissaris waren toegekend, onmiddellijk worden ingetrokken.

- o *Beoordeling van het effect van projecten en activiteiten op het milieu en de volksgezondheid*

In 2012 behandelde de Commissie verzoekschriften eens te meer talrijke verzoekschriften van burgers die zijn getroffen door of die zich zorgen maken over de impact van bepaalde projecten of activiteiten op het milieu en op hun gezondheid. Ten minste 23 verzoekschriften die in 2012 werden ingediend, vallen specifiek in deze categorie.

Zo heetten de leden tijdens de commissievergadering van maart opnieuw de Ierse landbouwer welkom die een verzoekschrift had ingediend in 2006. De PETI-commissie bezocht het landbouwbedrijf in 2007 en sindsdien steunen de leden indiener bij diens pogingen voor het verkrijgen van erkenning van en een verontschuldiging voor de verwoestende impact van de giftige emissies van een nabijgelegen fabriek op zijn gezondheid en die van zijn gezin. De Ierse autoriteiten en de oud-voorzitter van de Ierse Vereniging van Landbouwers waren ook aanwezig bij het debat, dat werd afgesloten met het besluit van de PETI-leden om opdracht te geven tot een onafhankelijke evaluatie van de tot dusver beschikbare gegevens en informatie.

Op dezelfde manier zijn indieners uit Tarranto, Italië, bezorgd over de impact van buitensporige industriële vervuiling op de gezondheid en het welzijn van de lokale bevolking. Hun verzoekschrift heeft betrekking op de buitengewoon hoge niveaus van dioxine-emissies van een staalfabriek, die voor 20 000 gezinnen het risico veroorzaken van chronisch ziekte. De Europese commissaris voor Industrie en Ondernemerschap, Antonio Tajani, en de voorzitter van de EP-Commissie industrie, onderzoek en energie, Amalia Sartori, waren bij de behandeling van het verzoekschrift in oktober aanwezig. Dit verzoekschrift bracht de PETI-leden ertoe in de plenaire vergadering een ontwerpresolutie in te dienen over een nieuwe duurzame en concurrentiële staalindustrie.

Vergunningen voor delvingsactiviteiten worden in het algemeen slecht onthaald door de omwonenden, die zich gewoonlijk onmiddellijk zorgen maken over de impact van deze activiteiten op het milieu. Voorts merkt de PETI-commissie op dat de verzoekschriften over dit thema vaak betrekking hebben op milieueffectbeoordelingen die worden beschouwd als zijnde onjuist en bevooroordeeld, als er al sprake van milieueffectbeoordelingen is, en dat in deze verzoekschriften vaak wordt gewezen op het systematische ontbreken van een raadpleging van de lokale bevolking en van toegang tot informatie. In 2012 behandelde de PETI-commissie diverse verzoekschriften met betrekking tot delvingsactiviteiten, onder

andere in Angoulême, Frankrijk, en in Oencia, Spanje.

Een ander verzoekschrift, dat leidde tot een uitgebreid debat in november, had betrekking op een vergunning die was verleend aan een Frans energiebedrijf voor de opslag van 120 000 ton CO₂ in Jurançon, Frankrijk. Indiëners wezen erop dat de geselecteerde site gelegen is in een gebied met seismische activiteit, midden in een teeltgebied van druiven voor wijnproductie. Volgens indiëners waren soortgelijke projecten in Duitsland, Nederland en de Verenigde Staten stopgezet wegens de aanzienlijke risico's voor het milieu en de menselijke gezondheid. De PETI-leden drongen er bij de Commissie op aan deze zaak verder te onderzoeken.

Binnen de energiesector wekt de prospectie en exploitatie van schalieolie en -gas door middel van hydraulische verbrijzeling (hydraulic fracturing) grote bezorgdheid en algemene afwijzing in de hele Europese Unie. De laatste jaren zijn verzoekschriften ingediend door burgers uit Frankrijk, Roemenië, Polen, Bulgarije, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Spanje. Indiëners zijn van mening dat het huidige wettelijke kader van de EU voor hydraulische verbrijzeling onaangepast is en zorgwekkende leemten en achterpoortjes vertoont. Indiëners wijzen met name op het feit dat grote delen van de EU-milieuwetgeving, bijvoorbeeld de kaderrichtlijn water en de richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling, niet zijn gewijzigd om ervoor te zorgen dat zij op behoorlijke wijze de impact en de risico's van de nieuwe techniek dekken en hiermee rekening houden. Bovendien stellen indiëners dat de prospectie en exploitatie van schalieolie en -gas ingaat tegen de energieomschakeling naar een koolstofarme maatschappij, die zij beschouwen als de enige levensvatbare optie om de klimaatverandering te temperen. Indiëners verzochten de Commissie verzoekschriften om aan te dringen op de spoedige afkondiging van een moratorium op de prospectie en exploitatie van schalieolie en -gas en nadien aan te dringen op wetgeving om ze te verbieden.

Gezien het dringende karakter van de kwestie en het grote aantal burgers en lidstaten dat erbij betrokken is, organiseerde de PETI-commissie op 9 oktober 2012, in samenwerking met de sectie beleidsondersteuning Rechten van de burger en constitutionele zaken van het EP, een workshop over schaliegas. Aanwezig waren rapporteurs van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en de Commissie industrie, onderzoek en energie en voorts indiëners, experts op het gebied in kwestie en vertegenwoordigers van de sector, alsmede functionarissen van de lidstaten. De PETI-commissie bood een platform voor alle deelnemers om hun standpunten te vergelijken, af te bakenen en te toetsen en was tevreden met het vervolgens door de sectie beleidsondersteuning opgestelde rapport.

Tot slot zij opgemerkt dat de Commissie verzoekschriften in de tweede helft van het jaar twee door Ierse staatsburgers ingediende verzoekschriften behandelde, waarvoor een informatiebezoek zal worden afgelegd in 2013. Één is een oud verzoekschrift, dat is ingediend in 2006, en heeft betrekking op het giftige slib dat zich heeft opgehoopt in het estuarium van de Shannon als gevolg van de activiteiten van een nabijgelegen aluminiumfabriek. Indiëners wijzen erop dat het slib het grondwater en de Shannon ernstig en onherstelbaar vervuult. Het andere verzoekschrift heeft betrekking op een bouwproject met hoge woondichtheid dat gepland is in een gebied met een bekend overstromingsrisico. Als gevolg hiervan vrezen de plaatselijke bewoners dat hun huizen gevaar lopen door overstromingen. Alvorens een besluit te nemen over de data voor het informatiebezoek in 2013 besloten de PETI-leden de permanente vertegenwoordiging van Ierland en de Commissie onderzoeken, toezicht en verzoekschriften van de Oireachtas te vragen een advies over deze kwesties uit te brengen.

o *Tenuitvoerlegging van de waterwetgeving*

In het begin van het jaar droeg de Commissie verzoekschriften bij aan de werkzaamheden van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid met een advies inzake de uitvoering van de EU-waterwetgeving (rapporteur: Nikolaos Chountis). In het advies wordt gesteld dat water een gedeelde hulpbron van de mensheid en een collectief goed is en daarom geen bron van winst mag zijn. Voorts zijn de PETI-leden het erover eens dat water een fundamenteel en universeel recht moet zijn en dat het duurzame gebruik van water noodzakelijk is voor het milieu en de volksgezondheid en een fundamentele rol speelt in de reguleringscyclus van het klimaat.

De snelle en correcte tenuitvoerlegging van de kaderrichtlijn water is bijgevolg een belangrijk aandachtspunt van de PETI-leden, vooral gelet op het feit dat de burgers steeds weer aantonen dat er sprake is van een wijd verbreide ondoeltreffende tenuitvoerlegging en handhaving. In januari besloot de PETI-commissie reeds als reactie op een verzoekschrift uit het Verenigd Koninkrijk om contact op te nemen met de Schotse executieve en de districtsraad in kwestie om opheldering te vragen met betrekking tot het feit dat de drinkwaterrichtlijn en de kaderrichtlijn water niet ten uitvoer worden gelegd. In mei ontving de PETI-commissie indieners van verzoekschriften uit Spanje die het feit aan de kaak stelden dat water wordt gewonnen, volgens hen zonder vergunning, uit illegale bronnen bij Jaén, met mogelijk ernstige gevolgen voor een Natura 2000-gebied.

In het PETI-advies werd de Commissie specifiek verzocht om de stopzetting van subsidies die stimulansen voor efficiënt waterbeheer ondermijnen en in plaats hiervan middelen vrij te maken voor gerichte subsidies – met name voor arme bevolkingsgroepen en de plattelandsbevolking – die gericht zijn op betaalbare toegang voor iedereen. Tegelijk drong de PETI-commissie er bij de Commissie en de lidstaten op aan om de monitoring van en de verslaglegging over chemische waterverontreiniging te verbeteren en verzochten de PETI-leden de Commissie een stappenplan te ontwikkelen voor een doeltreffender beheer van de watervoorraden, alsmede een "Blauwdruk voor de het behoud van de Europese wateren" te publiceren. De strategieën moeten gebaseerd zijn op een grondige evaluatie van de tenuitvoerlegging van de kaderrichtlijn water, het EU-beleid inzake waterschaarste en droogte en het EU-aanpassingsbeleid met betrekking tot waterbeheer.

Tot slot besloot de Commissie verzoekschriften om in 2013 een informatiebezoek af te leggen aan de Spaanse regio Galicië, om een aantal verzoekschriften te onderzoeken waarin een hoge watervervuiling aan de kaak wordt gesteld in diverse kustgebieden, met name in diverse estuaria met een grote biodiversiteit, inclusief een Natura 2000-gebied.

Burgers op de interne markt

o *Grensoverschrijdende verplaatsingen*

Uit de verzoekschriften blijkt dat de burgers in de Europese Unie nog steeds te maken krijgen met belemmeringen van de uitoefening van hun recht op vrij verkeer als personen, werknemers en verstrekkers en consumenten van goederen en diensten. In 2012 zijn 143 verzoekschriften ingediend met betrekking tot de interne markt, hetgeen overeenkomt met ongeveer 7,2 % van alle verzoekschriften. Dit bedroeg 8,2 % in zowel 2011 en 2010 en 7,4 % in 2009.

Een aantal verzoekschriften met betrekking tot de interne markt heeft specifiek betrekking op het vrije verkeer van personen (37 % van alle verzoekschriften met betrekking tot de interne markt), het vrije verkeer van goederen en diensten (12 %) of de erkenning van kwalificaties (22 %). Als voorbeeld behandelden de PETI-leden een verzoekschrift uit Spanje waarin de klacht werd geformuleerd dat de diverse tolheffingssystemen in de EU belemmeringen vormen voor het vrije verkeer van personen, goederen en diensten. De Commissie deelde indieners en de PETI-commissie mee dat zij deze kwestie voortdurend controleert, om een harmonisatie te bevorderen van het beleid op het gebied van verkeersheffingen.

In maart werd in een PETI-advies aan de Commissie interne markt en consumentenbescherming inzake de 20 zorgpunten van Europese burgers en ondernemingen ten aanzien van de werking van de interne markt het feit onderstreept dat de lidstaten de EU-wetgeving op dit gebied herhaaldelijk niet juist omzetten of ten uitvoer leggen en werd er bij de Commissie op aangedrongen om, wanneer dit het geval is, snel adequate actie te ondernemen (rapporteur: Simon Busutil).

De Commissie verzoekschriften ontvangt ook klachten over ondoeltreffende grensoverschrijdende justitiële samenwerking. In het kader van een geval dat werd behandeld in november, deelde een Portugees staatsburger mee 16 jaar voor een Nederlands bedrijf te hebben gewerkt op een Noordzeeplatform zonder registratie door zijn werkgevers bij de socialezekerheidsinstanties, met als gevolg dat hem de vergoedingen waarop hij recht heeft, worden onzegd. De Commissie merkte op dat naar aanleiding van dit geval een inbreukprocedure was opgestart en dat een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie had geleid tot sancties ten gunste van indiener.

o *Bescherming van de rechten van consumenten*

De rechten van consumenten versterken en beschermen is bijzonder belangrijk voor het dagelijkse leven van de burgers. In 2012 zijn 101 verzoekschriften ingediend met betrekking tot deze kwestie, hetgeen overeenkomt met ongeveer 5,1 % van alle verzoekschriften. Dit bedroeg 3,9 % in 2011, 5,1 % in 2010 en 5 % in 2009.

De burgers verwachten zekerheid wat de kwaliteit en veiligheid betreft van de producten en diensten die zij in de Europese Unie kopen, maar al te vaak doen zich gevallen voor van misleidende etikettering, discriminerende verkoopspijktijken, veiligheid die niet voldoet aan de normen, vertragingen en verkeerde informatie bij de dienstverlening en regelrechte zakelijke wanpraktijken. Zo bespraken de PETI-leden in juli een pakket van vijf verzoekschriften die waren ingediend door Italiaanse burgers om het feit aan te klagen dat de premies voor de wettelijke aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen in sommige Italiaanse regio's aanzienlijk hoger zijn dan in andere. De PETI-leden zijn bezorgd dat deze praktijk discriminerend is en schending inhoudt van de consumentenbescherming en blijven daarom een dialoog voeren met de nationale autoriteiten en de Commissie, om de inhoud van de verzoekschriften verder te onderzoeken.

Voorts blijkt uit verzoekschriften dat intensievere grensoverschrijdende samenwerking en harmonisatie duidelijk voordelen oplevert wat de bescherming van de consumentenrechten betreft. In november was de PETI-commissie tevreden met de suggesties van een indiener die klaagde over de aanpak door luchtvaartmaatschappijen van verloren bagage en over het feit dat in EU-luchthavens blijkbaar steeds meer bagage zoek raakt. Kwesties in verband met

bagage hebben aanleiding gegeven tot een openbare raadpleging over een mogelijke herziening van de EU-verordening hierover. De PETI-leden drongen er daarom bij de Commissie op aan de kennis bij de passagiers van de toepasselijke regels te blijven bevorderen en toezicht te houden op de acties van de lidstaten, om ervoor te zorgen dat deze regels worden toegepast.

Dierenwelzijn in de Europese Unie

In 2012 besteedde de Commissie verzoekschriften aanzienlijke aandacht aan het welzijn van dieren. In het begin van het jaar droeg de PETI-commissie bij aan de werkzaamheden van de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling met een advies inzake de strategie van de Europese Unie voor de bescherming en het welzijn van dieren 2012-2015 (rapporteur: Victor Boștinaru).

In het advies werd de aandacht gevestigd op het almaar stijgende aantal verzoekschriften van Europese burgers uit alle lidstaten waarin wordt verzocht de regelgeving inzake dierenbescherming en dierenwelzijn te verstrengen om de bestaande achterpoortjes weg te werken. De PETI-commissie verwees niet alleen naar de voortdurende spektakels waarbij dieren worden blootgesteld aan stress of gewond raken en/of gedood worden, zoals stierengevechten, maar ook naar het grote aantal zwerfhonden en -katten, die duidelijk niet vallen onder de Europese kaderwet inzake dierenwelzijn.

In juni diende de PETI-commissie, gelet op het grote aantal verzoekschriften van EU-burgers waarin wordt verzocht om de vaststelling van een EU-wetgevingskader voor de bescherming van gezelschapsdieren en zwerfdieren, een ontwerp-resolutie in de plenaire vergadering in over de totstandbrenging van een Europees wettelijk kader voor de bescherming van huisdieren en zwerfdieren, dat in juli door het Parlement werd goedgekeurd. In de resolutie wordt de Europese Unie en de lidstaten verzocht de Europese overeenkomst inzake de bescherming van kleine huisdieren te ratificeren en wordt de Commissie verzocht een Europees wettelijk kader voor de bescherming van huisdieren en zwerfdieren voor te stellen.

Zichtbaarheid

De Commissie verzoekschriften kan niet krachtig genoeg benadrukken dat de zichtbaarheid van het verzoekschriftenproces bij de EU-burgers moet worden vergroot. In het kader van het werk van de commissie onderzoeken de PETI-leden niet alleen de onderwerpen van de verzoekschriften, maar dragen zij ook bij tot een verbetering van het kennis van de rechten die de burgers en de inwoners van de Europese Unie genieten. In verband hiermee zij opgemerkt dat volgens Flash Eurobarometer 365 over "Burgerschap van de Europese Unie" in 2012 iets meer dan een derde van de burgers (36 %) zich over zijn rechten geïnformeerd achtte. Uit de Eurobarometer bleek voorts dat bijna negen op tien burgers (89 %) vertrouwd was met het recht een klacht in te dienen bij de Commissie, het Europees Parlement of de Europese Ombudsman.

Om de zichtbaarheid te vergroten ging de PETI-commissie in 2012 voort met het actief corresponderen met burgers en indieners van verzoekschriften via diverse participatiekanalen, waarbij de inspanningen werden gefocust op een aantal centrale aspecten:

- o *Aanwezigheid van indieners tijdens de vergaderingen van de commissie*

In 2012 waren, net als in voorgaande jaren, bij iedere maandelijks vergadering van de commissie indieners van verzoekschriften aanwezig. Aanwezigheid van indieners tijdens de vergaderingen van de commissie is niet vereist, maar zorgt wel voor een dynamischer debat. Aanwezigheid van de overheidsinstanties van de lidstaat in kwestie, alsmede van de andere betrokken partijen, wordt eveneens toegejuicht. Opgemerkt zij dat de Commissie verzoekschriften als enige systematisch een platform biedt aan de burgers om hun bezorgdheid rechtstreeks te formuleren aan de leden van het Europees Parlement en een gesprek met meer partijen mogelijk maakt tussen de EU-instellingen, de nationale autoriteiten en indieners, in het kader van totale transparantie.

o Organisatie van informatiebezoeken

Delegatiebezoeken van PETI-leden aan de gebieden waarop verzoekschriften betrekking hebben, hebben ongeveer een tot vier keer per jaar plaats en zijn een essentiële component van het commissiewerk. Met het besluit een delegatie te sturen wordt typisch voorzien in de behoefte gegevens te verzamelen over verzoekschriften die tijdens de commissievergaderingen zijn besproken. De bezoeken vergen vervolgens vele weken voorbereiding, om ervoor te zorgen dat de PETI-leden en de PETI-medewerkers de plaatsen in kwestie kunnen bezoeken en indieners, nationale autoriteiten en ook andere vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld kunnen ontmoeten. De bezoeken zijn kort en intens en worden gevolgd door verdere besprekingen tijdens de commissievergaderingen en door een werkdocument met conclusies en aanbevelingen.

In 2012 stuurde de Commissie verzoekschriften een delegatie voor twee dagen naar de regio's Campania en Lazio in Italië, om kwesties te onderzoeken met betrekking tot afvalbeheer (zie het specifieke deel over milieu en verzoekschriften in verband met afval).

Voor 2013 heeft de PETI-commissie besloten delegaties te sturen naar Galicië, Spanje, waar een bezoek zal worden afgelegd aan een aantal Rías in verband met kwesties op het gebied van watervervuiling; Madrid, Spanje, voor een voortzetting van de dialoog met de Spaanse autoriteiten over de wet op de kustgebieden; Griekenland, waar een onderzoek zal worden uitgevoerd in verband met verzoekschriften op het gebied van afvalbeheer; Polen, een uitgesteld bezoek uit 2012, waarbij zal worden gekeken naar een aantal projecten voor bovengrondse mijnen in Neder-Silezië; en tot slot Ierland, waar de PETI-commissie ook kwesties zal onderzoeken in verband met watervervuiling in de omgeving van Cork en Kilkenny, op uitnodiging van de Commissie verzoekschriften van de Oireachtas.

o Verbetering van de elektronische toegang tot informatie

De website van de Commissie verzoekschriften bevat een grote hoeveelheid informatie over het recht een verzoekschrift in te dienen en het proces met betrekking tot de ontvankelijkheid en de behandeling. Burgers kunnen via de website ook verzoekschriften indienen, door invulling van een kort en duidelijk formulier. In 2012 werd 70 % van de verzoekschriften online ingediend, de overige werden ontvangen via de post. Dit betekent een toename ten opzichte van 50 % in 2011 en 63 % in zowel 2010 als 2009.

Om de toegang van de burgers tot het verzoekschriftenproces te verbeteren blijft de PETI-commissie werken aan het ontwerp en de start van haar nieuwe webportaal. Op de nieuwe site zal nieuwe informatie worden verstrekt en daarnaast zal deze site nieuwe elementen bevatten,

bijvoorbeeld informatie over ingediende verzoekschriften en de mogelijkheid hier handtekeningen aan toe te voegen. De waarde voor de burgers zal niet alleen participierend zijn, maar ook educatief, doordat het webportaal een transparant beeld zal geven van de kwesties die de burgers bezighouden en het werk dat de PETI-commissie verricht om deze aan te pakken.

- o *Publicatie van PETI Journal en het jaarverslag*

Er zijn zes edities van de nieuwsbrief PETI Journal uitgebracht, die zijn verspreid onder meer dan 1 500 belanghebbenden. PETI Journal wordt uitgedeeld tijdens de commissievergaderingen en andere evenementen, is te vinden op de website van de commissie en wordt ook gepubliceerd op sociale media zoals Facebook. Ongeveer de helft van de ontvangers zijn medewerkers van het Europees Parlement, terwijl de overigen behoren tot personeel van andere EU-instellingen, indieners en andere belanghebbende partijen van burgers.

Het jaarverslag 2011 van de Commissie verzoekschriften werd voor het eerst gepubliceerd in een gebruikersvriendelijk formaat, met het oog op de verspreiding ervan onder het brede publiek. Het bereikte meer dan 18 000 burgers, een aanzienlijk aantal. De commissie hoopt dat dit jaarverslag 2012 een nog groter aantal burgers bereikt en aanspreekt.

- o *Totstandbrenging van interactiviteit*

De webstreaming van de commissievergaderingen is voor de Commissie verzoekschriften bijzonder belangrijk. Een groot aantal verzoekschriften wordt ondertekend door diverse indieners, die zich vaak niet kunnen verplaatsen naar Brussel om aanwezig te zijn tijdens de vergaderingen. Webstreaming maakt het in dit geval mogelijk dat een groot aantal burgers het debat rechtstreeks volgt via internet. PETI zal kennis over en aandacht voor webstreaming van haar commissievergaderingen en -evenementen blijven bevorderen als een manier om zoveel mogelijk geïnteresseerde partijen te bereiken.

Om de zichtbaarheid en de interactiviteit te vergroten verspreidt de PETI-commissie ook informatie en reageert de commissie op informatie via sociale media als Facebook en Twitter. Posts worden gevolgd, leuk gevonden, gebruikt als basis voor een groep en becommentarieerd door een publiek van ongeveer 2 500 gebruikers, vooral gewone burgers, en hebben een mondiaal bereik van meer dan 1,5 miljoen gebruikers.

Tot slot doet de PETI-commissie al het mogelijke om aanwezig te zijn tijdens de jaarlijkse Open Dag. Op zaterdag 12 mei 2012 heetten leden en secretariaatsmedewerkers honderden bezoekers welkom die naar de informatiebalie van DG IPOL kwamen om zich te informeren over het werk van het Europees Parlement en het recht een verzoekschrift in te dienen.

- o *Samenwerking met de voorlichtingsbureaus van het EP in de lidstaten*

De voorlichtingsbureaus van het Europees Parlement in de lidstaten spelen een cruciale rol als gedecentraliseerde toegangspunten tot alle diensten van het Parlement voor het maatschappelijk middenveld en officiële organen. Met name tijdens informatiebezoeken gaat de PETI-commissie gecoördineerd te werk met het relevante voorlichtingsbureau, om informatie ter beschikking te stellen aan de burgers en persconferenties te organiseren.

Andersom dienen burgers soms verzoekschriften in via hun nationale voorlichtingsbureau, dat de verzoekschriften doorzendt naar de PETI-commissie.

STATISTISCHE BIJLAGE

Lijst van tabellen

Tabel 1. Registratie en aanvaarding van verzoekschriften

Tabel 2. Verzoekschriften per indieningsvorm

Tabel 3. Verzoekschriften per onderwerp

Tabel 3.a. Voornaamste onderwerpen in 2012

Tabel 3.b. Andere onderwerpen in 2012

Tabel 4. Verzoekschriften per betrokken land

Tabel 5. Verzoekschriften per nationaliteit van de indiener

Tabel 6. Verzoekschriften per taal van indiening

Tabel 7. Verzoekschriften per jaar van registratie en huidige status

Tabel 8. Aanwezigheid van publiek bij commissievergaderingen en vergoedingen

Tabel 1. Registratie en aanvaarding van verzoekschriften (2009 - 2012), als aandeel van het totaal

	2009		2010		2011		2012	
TOTAAL INGEDIENDE VERZOEKSCRIFTEN	1924	-	1746	-	2091	-	2322	-
<i>waarvan niet geregistreerd*</i>	0	0,0%	91	5,2%	677	32,4%	337	14,5%
<i>waarvan als verzoekschrift geregistreerd</i>	1924	100,0%	1655	94,8%	1414	67,6%	1986	85,5%
TOTAAL GEREgistREERDE VERZOEKSCRIFTEN	1924	-	1655	-	1414	-	1986	-
NIET ONTVANKELIJK VERKLAARD	816	42,4%	667	40,3%	416	29,4%	580	29,2%
ONTVANKELIJK VERKLAARD	1108	57,6%	988	59,7%	998	70,6%	1406	70,8%
TOTAAL ONTVANKELIJK VERKLAARD	1108	-	988	-	998	-	1406	-
<i>waarvan afgesloten met rechtstreeks antwoord</i>	424	38,3%	405	41,0%	315	31,6%	510	36,2%
<i>doorverwezen naar EC voor advies</i>	710	64,1%	607	61,4%	649	65,0%	853	60,7%
<i>doorverwezen naar andere voor advies</i>	29	2,6%	26	2,6%	26	2,6%	59	4,2%
<i>doorverwezen naar andere voor informatie</i>	211	19,0%	184	18,6%	162	16,2%	297	22,1%

*Ingediende verzoekschriften die niet in overeenstemming zijn met artikel 227 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (oud artikel 194) worden niet als verzoekschrift geregistreerd.

Tabel 2. Verzoekschriften per indieningsvorm (2009 - 2012), als aandeel van het totale aantal geregistreerde verzoekschriften

Indieningsvorm	2009		2010		2011		2012	
Elektronisch	1204	63%	1046	63%	815	58%	1387	70%
Papier	720	37%	609	37%	599	42%	599	30%
TOTAAL GEREgistREERD	1924	-	1655	-	1414	-	1986	-

Tabel 3. Verzoekschriften per onderwerp (2009 - 2012), als aandeel van het totale aantal geregistreerde verzoekschriften

Tabel 3.a. Voornaamste onderwerpen in 2012

Onderwerp <i>(gerangschikt naar aandeel in 2012)</i>	2009		2010		2011		2012	
Grondrechten	430	22,3%	338	20,4%	297	21,0%	500	25,1%
Handicap	0	0,0%	0	0,0%	1	0,1%	10	0,5%
Justitie	159	8,3%	125	7,6%	131	9,3%	242	12,2%
Eigendom	106	5,5%	61	3,7%	51	3,6%	47	2,4%
Milieu	229	11,9%	246	14,9%	260	18,4%	279	14,1%
Effectbeoordeling	40	2,1%	43	2,6%	26	1,8%	23	1,2%
Vervuiling	53	2,8%	48	2,9%	49	3,5%	57	2,9%
Bescherming en behoud	48	2,5%	62	3,7%	38	2,7%	31	1,6%
Afval	18	0,9%	25	1,5%	25	1,8%	37	1,9%
Water	11	0,6%	14	0,8%	19	1,3%	24	1,2%
Interne markt	142	7,4%	135	8,2%	116	8,2%	143	7,2%
Vrij verkeer van goederen en diensten	17	0,9%	22	1,3%	19	1,3%	17	0,9%
Vrij verkeer van personen	71	3,7%	52	3,1%	33	2,3%	53	2,7%
Erkenning van kwalificaties	20	1,0%	23	1,4%	24	1,7%	31	1,6%
Gezondheid	104	5,4%	83	5,0%	74	5,2%	110	5,5%
Consumentenrechten	96	5,0%	84	5,1%	55	3,9%	101	5,1%
Dierenwelzijn	37	1,9%	34	2,1%	36	2,5%	60	3,0%
TOTAAL GEREgistREERD	1924	-	1655	-	1414	-	1986	-

Tabel 3. Verzoekschriften per onderwerp (2009 - 2012), als aandeel van het totale aantal geregistreerde verzoekschriften (vervolg)

Tabel 3.b. Andere onderwerpen in 2012

Onderwerp	2009		2010		2011		2012	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Landbouw	22	1,1%	21	1,3%	21	1,5%	31	1,6%
Asiel	6	0,3%	12	0,7%	6	0,4%	12	0,6%
Mededinging	25	1,3%	20	1,2%	14	1,0%	27	1,4%
Constitutionele zaken	26	1,4%	27	1,6%	26	1,8%	63	3,2%
Cultuur en erfgoed	35	1,8%	26	1,6%	21	1,5%	25	1,3%
Economische en monetaire zaken	27	1,4%	26	1,6%	53	3,7%	75	3,8%
Onderwijs	47	2,4%	46	2,8%	53	3,7%	48	2,4%
Werkgelegenheid	105	5,5%	62	3,7%	45	3,2%	74	3,7%
Energie	30	1,6%	24	1,5%	43	3,0%	48	2,4%
Uitbreiding	5	0,3%	1	0,1%	1	0,1%	0	0,0%
Gelijke kansen en gender	14	0,7%	12	0,7%	6	0,4%	6	0,3%
Externe betrekkingen	38	2,0%	18	1,1%	16	1,1%	26	1,3%
Financiële dienstverlening	26	1,4%	19	1,1%	24	1,7%	45	2,3%
Visserij en maritieme zaken	11	0,6%	5	0,3%	9	0,6%	6	0,3%
Voedselveiligheid	3	0,2%	9	0,5%	7	0,5%	12	0,6%
Fraude en corruptie	22	1,1%	32	1,9%	25	1,8%	66	3,3%
Immigratie	38	2,0%	37	2,2%	45	3,2%	33	1,7%
Industrie en onderneming	45	2,3%	33	2,0%	21	1,5%	48	2,4%
Informatiemaatschappij en media	33	1,7%	26	1,6%	27	1,9%	27	1,4%
Instellingen	36	1,9%	30	1,8%	17	1,2%	64	3,2%
Pensioen	51	2,7%	68	4,1%	30	2,1%	51	2,6%
Persoonlijke zaken	216	11,2%	191	11,5%	97	6,9%	150	7,6%
Regionaal beleid	13	0,7%	10	0,6%	8	0,6%	7	0,4%
Onderzoek en innovatie	9	0,5%	3	0,2%	1	0,1%	6	0,3%
Schadeloosstelling	27	1,4%	9	0,5%	1	0,1%	3	0,2%
Veiligheid	10	0,5%	8	0,5%	10	0,7%	21	1,1%
Sociale zaken	93	4,8%	77	4,7%	78	5,5%	89	4,5%
Belastingen	61	3,2%	63	3,8%	48	3,4%	67	3,4%
Handel	9	0,5%	8	0,5%	6	0,4%	18	0,9%
Vervoer	101	5,2%	101	6,1%	69	4,9%	91	4,6%
Stedelijke ontwikkeling	77	4,0%	35	2,1%	28	2,0%	11	0,6%
Stemrecht en verkiezingen	23	1,2%	4	0,2%	7	0,5%	8	0,4%
TOTAAL GEREgistREERD	1924	-	1655	-	1414	-	1986	-

Tabel 4. Verzoekschriften per land (2009 - 2012), als aandeel van het totale aantal geregistreerde verzoekschriften

Lidstaat	2009		2010		2011		2012	
Oostenrijk	34	1,8%	36	2,2%	18	1,3%	19	1,0%
België	30	1,6%	28	1,7%	12	0,8%	21	1,1%
Bulgarije	56	2,9%	36	2,2%	52	3,7%	55	2,8%
Cyprus	13	0,7%	18	1,1%	10	0,7%	14	0,7%
Tsjechische Republiek	13	0,7%	15	0,9%	15	1,1%	18	0,9%
Denemarken	14	0,7%	25	1,5%	14	1,0%	21	1,1%
Estland	4	0,2%	7	0,4%	3	0,2%	4	0,2%
"Europese Unie"	404	21,0%	285	17,2%	311	22,0%	542	27,3%
Finland	20	1,0%	26	1,6%	11	0,8%	18	0,9%
Frankrijk	73	3,8%	62	3,7%	64	4,5%	77	3,9%
Duitsland	299	15,5%	273	16,5%	183	12,9%	249	12,5%
Griekenland	74	3,8%	71	4,3%	48	3,4%	79	4,0%
Hongarije	25	1,3%	36	2,2%	23	1,6%	62	3,1%
Ierland	37	1,9%	27	1,6%	22	1,6%	28	1,4%
Italië	177	9,2%	183	11,1%	138	9,8%	170	8,6%
Letland	11	0,6%	7	0,4%	3	0,2%	8	0,4%
Litouwen	14	0,7%	7	0,4%	8	0,6%	19	1,0%
Luxemburg	4	0,2%	3	0,2%	4	0,3%	7	0,4%
Malta	9	0,5%	13	0,8%	9	0,6%	21	1,1%
Nederland	35	1,8%	12	0,7%	20	1,4%	25	1,3%
Polen	100	5,2%	66	4,0%	104	7,4%	80	4,0%
Portugal	37	1,9%	26	1,6%	30	2,1%	31	1,6%
Roemenië	143	7,4%	102	6,2%	106	7,5%	146	7,4%
Slowakije	19	1,0%	7	0,4%	8	0,6%	18	0,9%
Slovenië	12	0,6%	6	0,4%	7	0,5%	6	0,3%
Spanje	279	14,5%	288	17,4%	216	15,3%	298	15,0%
Zweden	17	0,9%	16	1,0%	13	0,9%	17	0,9%
Verenigd Koninkrijk	83	4,3%	66	4,0%	60	4,2%	73	3,7%
Niet EU-lidstaten in totaal	95	4,9%	84	5,1%	74	5,2%	70	3,5%
TOTAAL GEREgistREERD*	1924	-	1655	-	1414		1986	-

*NB. Het totaal aan geregistreerde verzoekschriften is niet de som van de door de desbetreffende landen ingediende verzoekschriften.

Tabel 5. Verzoekschriften per nationaliteit van de indiener (2009 - 2012), als aandeel van het totale aantal geregistreerde verzoekschriften

Lidstaat	2009		2010		2011		2012	
	Aantal	Aandeel (%)	Aantal	Aandeel (%)	Aantal	Aandeel (%)	Aantal	Aandeel (%)
Oostenrijk	38	2,0%	25	1,5%	24	1,7%	29	1,5%
België	27	1,4%	29	1,8%	22	1,6%	33	1,7%
Bulgarije	54	2,8%	40	2,4%	49	3,5%	57	2,9%
Cyprus	8	0,4%	8	0,5%	4	0,3%	7	0,4%
Tsjechische Republiek	6	0,3%	9	0,5%	10	0,7%	14	0,7%
Denemarken	13	0,7%	17	1,0%	11	0,8%	11	0,6%
Estland	3	0,2%	2	0,1%	3	0,2%	2	0,1%
Finland	26	1,4%	25	1,5%	12	0,8%	15	0,8%
Frankrijk	79	4,1%	78	4,7%	78	5,5%	92	4,6%
Duitsland	496	25,8%	409	24,7%	315	22,3%	475	23,9%
Griekenland	78	4,1%	69	4,2%	49	3,5%	74	3,7%
Hongarije	17	0,9%	31	1,9%	26	1,8%	62	3,1%
Ierland	31	1,6%	27	1,6%	16	1,1%	34	1,7%
Italië	219	11,4%	215	13,0%	166	11,7%	241	12,1%
Letland	11	0,6%	8	0,5%	3	0,2%	8	0,4%
Litouwen	8	0,4%	12	0,7%	6	0,4%	21	1,1%
Luxemburg	2	0,1%	0	0,0%	4	0,3%	7	0,4%
Malta	11	0,6%	11	0,7%	6	0,4%	7	0,4%
Nederland	44	2,3%	18	1,1%	23	1,6%	31	1,6%
Polen	129	6,7%	94	5,7%	125	8,8%	99	5,0%
Portugal	32	1,7%	25	1,5%	24	1,7%	33	1,7%
Roemenië	152	7,9%	101	6,1%	102	7,2%	140	7,1%
Slowakije	14	0,7%	4	0,2%	7	0,5%	11	0,6%
Slovenië	10	0,5%	4	0,2%	7	0,5%	7	0,4%
Spanje	237	12,3%	261	15,8%	204	14,4%	311	15,7%
Zweden	13	0,7%	11	0,7%	12	0,8%	17	0,9%
Verenigd Koninkrijk	122	6,3%	91	5,5%	80	5,7%	105	5,3%
Niet EU-lidstaten in totaal	44	2,3%	31	1,9%	26	1,8%	43	2,2%
TOTAAL GEREgistREERD	1924	-	1655	-	1414	-	1986	-

*NB. Het betreft de nationaliteit van de hoofdindiener.

Tabel 6. Verzoekschriften per taal van indiening (2009 - 2012), als aandeel van het totale aantal geregistreerde verzoekschriften

Lidstaat (gerangschikt op aandeel in 2012))	2009		2010		2011		2012	
	Aantal	Aandeel (%)	Aantal	Aandeel (%)	Aantal	Aandeel (%)	Aantal	Aandeel (%)
Duits	548	28,5%	430	26,0%	348	24,6%	498	25,1%
Engels	343	17,8%	295	17,8%	263	18,6%	360	18,1%
Spaans	237	12,3%	260	15,7%	200	14,1%	303	15,3%
Italiaans	203	10,6%	199	12,0%	145	10,3%	224	11,2%
Frans	107	5,6%	100	6,0%	91	6,4%	123	6,2%
Roemeens	110	5,7%	72	4,4%	74	5,2%	105	5,3%
Pools	116	6,0%	86	5,2%	112	7,9%	86	4,3%
Grieks	61	3,2%	58	3,5%	41	2,9%	68	3,4%
Hongaars	16	0,8%	23	1,4%	16	1,1%	53	2,7%
Bulgarije	37	1,9%	25	1,5%	38	2,7%	37	1,9%
Nederlands	46	2,4%	23	1,4%	22	1,6%	28	1,4%
Portugees	27	1,4%	19	1,1%	17	1,2%	28	1,4%
Litouws	7	0,4%	5	0,3%	2	0,1%	15	0,8%
Fins	19	1,0%	21	1,3%	6	0,4%	11	0,6%
Slowaaks	11	0,6%	4	0,2%	6	0,4%	10	0,5%
Zweeds	8	0,4%	5	0,3%	10	0,7%	10	0,5%
Tsjechisch	4	0,2%	5	0,3%	1	0,1%	7	0,4%
Lets	7	0,4%	6	0,4%	1	0,1%	5	0,3%
Deens	9	0,5%	13	0,8%	8	0,6%	4	0,2%
Sloveens	4	0,2%	3	0,2%	7	0,5%	4	0,2%
Catalaans	0	0,0%	1	0,1%	0	0,0%	4	0,2%
Ests	1	0,1%	1	0,1%	2	0,1%	2	0,1%
meertalige tekst	1	0,1%	1	0,1%	3	0,2%	1	0,1%
Maltees	2	0,1%	1	0,1%	1	0,1%	0	0,0%
TOTAAL GEREGISTREERD	1924	-	1655	-	1414	-	1986	-

Tabel 7. Verzoekschriften per jaar van registratie (1997 - 2012) en huidige status*, als aandeel van het totale aantal geregistreerde verzoekschriften

Jaar van registratie	Totaal geregistreerd	Open		Gesloten	
		Aantal	Procent	Aantal	Procent
2012	1986	894	45,0%	1092	55,0%
2011	1414	299	21,1%	1115	78,9%
2010	1655	176	13,5%	1480	86,5%
2009	1924	141	9,3%	1783	90,7%
2008	1886	109	7,5%	1777	92,5%
2007	1506	102	8,0%	1506	92,0%
2006	1021	44	4,4%	977	95,6%
2005	1016	28	2,8%	988	97,0%
2004	2002	15	1,6%	987	98,4%
2003	1315	6	0,5%	1309	99,5%
2002	1601	4	0,3%	1597	99,7%
2001	1132	0	0,0%	1132	100,0%
2000	908	1	0,1%	907	99,9%
1999	934	1	0,1%	933	99,9%
1998	1127	2	0,2%	1125	99,8%
1997	1306	1	0,1%	1305	99,9%

*per 1.7.2013

Tabel 8. Aanwezigheid van publiek bij commissievergaderingen en vergoedingen (2009 - 2012)

	2009	2010	2011	2012
Totaal aanwezigen	245	243	242	234
waarvan hoofdindieners	86	89	148	62
Aan indieners uitgekeerde vergoedingen	24	12	10	22
Vergoedingskosten	€10 665	€5 710	€6 513	€13 447

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	17.9.2013
Uitslag eindstemming	+ : 26 - : 0 0 : 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Marta Andreasen, Margrete Auken, Heinz K. Becker, Victor Boștinaru, Philippe Boulland, Michael Cashman, Giles Chichester, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Carlos José Iturgaiz Angulo, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Miguel Angel Martínez Martínez, Erminia Mazzoni, Edward McMillan-Scott, Roberta Metsola, Jaroslav Paška, Nicole Sinclair, Jarosław Leszek Wałęsa, Angelika Werthmann, Rainer Wieland, Tatjana Ždanoka
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Pablo Arias Echeverría, Birgit Collin-Langen, Vicente Miguel Garcés Ramón, Norica Nicolai, Ioannis A. Tsoukalas